УзССР Давлат китоб палатаси
Инв.

Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 121 (8.319) ◆ 1993 йил ◆ 8 июль, пайшанба ◆ Нархи 10 сўм.

ПРЕЗИДЕНТ ТОШКЕНТГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Бугун Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Туркиядан Тошкентга қайтиб келди. У Истамбул шаҳрида бўлиб ўтган Иқтисодий Ҳамкорлик Ташкилотининг олий даражадаги кенгашида иштирок этди.

Тошкент аэропортида Президентни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Шавкат Йўлдошев, Бош вазир Абдулҳошим Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Президентнинг давлат маслаҳатчиси Мавлон Умурзоқов, Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

• Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан

МУСТАҚИЛЛИК ШАРАФИГА

ШУ КУНЛАРДА «Чевар» ҳиссадорлик жамияти жамоасида республикамиз мустақиллиги кунига тайёргарлик ишлари қизғин давом этмоқда. Тикувчилар бу сана шарафига ўзаро мусобақани авж олдириб, халқимизга юқори сифатли кенг истеъмол моллари етказиб бериш учун тобора унумли меҳнат қилмоқдалар.

— Ўтган йили Республика мустақиллигининг бир йиллиги жамоамизда кенг нишонланган эди, — дейди касаба уюшмаси раиси Мунира Ҳасанова. — Мустақиллик кунига бағишланган махсус концерт дастури кўпчиликда жуда яхши таассурот қолдирганди. Ўша куни фахрийларга эсдалик совғалари, ишчиларнинг 1-синфга чиқадиган болаларига ўқув қуроллари ҳадя этгандик.

Бу йил эса тикувчиларимизнинг болалари 1 июлдан бошлаб боғчага бепул қатнайдиган бўлишди.

Шу кунларда бадиий ҳаваскорлар тўгараги аъзолари ҳам қутлуғ байрамга тайёргарлик ишларини ҳар томонлама авж олдирмоқдалар. Бу йил ҳам республикамиз Мустақиллиги кунини янада яхшироқ ва тантанавор ўтказишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Мавлуда МИРЗАЕВА.

КАМАРБАСТАМИЗ

ҲОЗИР барча ижодий ташкилотларда Ўзбекистон мустақиллиги кунининг икки йиллигига қизғин тайёргарлик бормоқда. Шу муносабат билан Ўзбекистон ёзувчилар уюшмасининг котиби Тўра Мирзо мухбиримизга қуйидагиларни ҳикоя қилди.

— Уюшмамизнинг мустақиллик байрамига бағишланган тадбирлари кўтаринки руҳда бошланиб кетди. Таниқли адибларимиз, истеъдодли ёшларимиз Жиззах вилоятида бўлиб, қатор учрашувларда иштирок этдилар. Бугун-эрта республика болалар кутубхонасида катта йиғин ўтказмоқчимиз. Йиғинда ёш китобхонларимизга истиқлол, унинг вазифалари, бизга берган бахт ҳақида сўзлаб берамиз.

Шаҳримиздаги маҳаллаларда ҳам ана шундай учрашувларни ўтказиш режалаштирилган. Қўйлиқда бир неча маҳалла аҳлларининг вакиллари қатнашган адабий кеча бўлиб ўтди. Унда мустақиллик ҳақида шеърлар ўқилди, ижодий режалар тўғрисида сўз борди.

Уюшмамиз биносида мустақиллик кунига бағишланган катта мушоирага тайёргарлик кўряпмиз. Хуллас, санъаткорлар, рассомлар сингари биз ҳам ўз ижодимиз билан халқимизнинг ушбу қутлуғ байрамида камарбасталик билан хизмат қиламиз.

Ғолиб МИРЗО ёзиб олди.

ТЎҚИМАЧИЛАРНИНГ БАЙРАМОЛДИ ЮМУШЛАРИ

• Суратли лавҳа

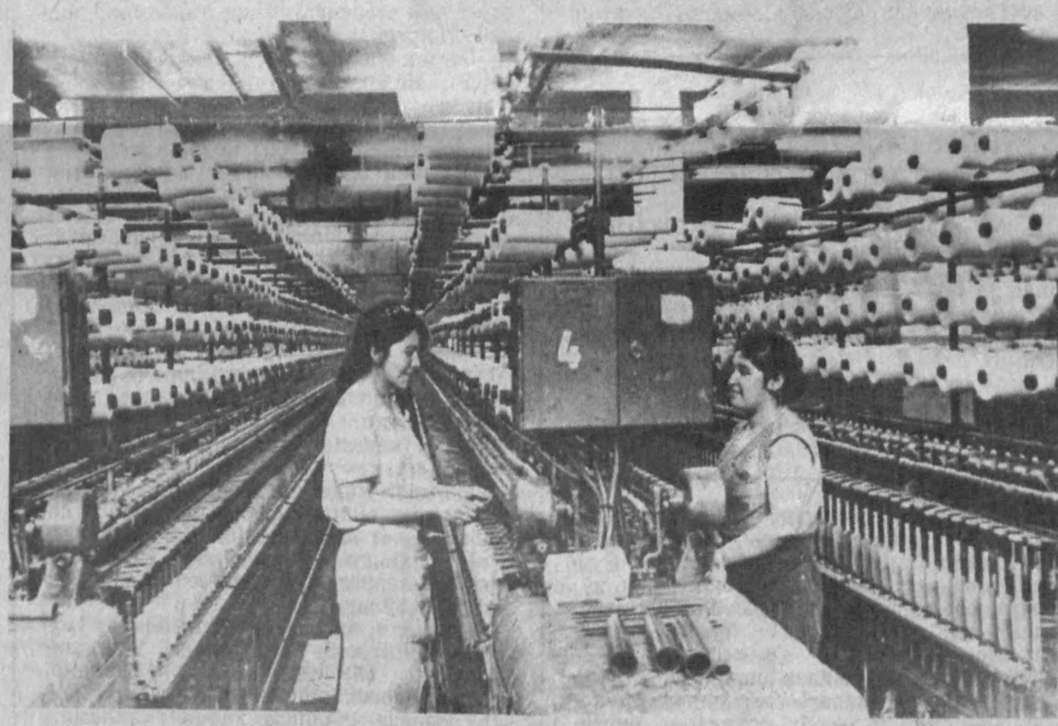

ТОШКЕНТ ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси «Тўқимачилик комбинати» ҳам Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллигига қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

— Жамоамиз бу қутлуғ санага тайёргарлик ишларини анча эрта бошлаб юборганди, — дейди бизга корхона бош директори Ботир Эргашев. — Комбинатимиз шу яқин йиллар орасида қайта янгиланди, десам хато бўлмайди. Чунки қисқа муддат ичида барча ишлаб чиқариш хоналари қайта таъмирланди. Кўплаб эскирган ускуналар янгиси билан алмаштирилди. Натижада ишлаб чиқариш қуввати ошиб, маҳсулот сифати яхшиланди. Айниқса корхонанинг пардозлаш фабрикасининг қиёфаси тубдан ўзгарди. Бу ерда Ғарбий Германиянинг «Бабкок» фабрикасидан келтирилган жиҳозлар ўрнатилди. Улар ёрдамида матоларга турли бўёқлар бериш ишлари қулайлашди.

Матбуотда Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунининг икки йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни байрам қилиш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг қарори эълон қилиниши корхона жамоасини янада руҳлантириб юборди. Бирлашмада бир неча кишилик ҳайъат аъзолари таркиб топди. Улар зиммасига тайёргарлик ишлари билан боғлиқ бўлган режаларни ишлаб чиқиш вазифаси юкланди. Ушбу режадан биринчи навбатда юбилей шарафига корхона бўйича бир неча турдан иборат янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш тадбири ўрин олди. Бундан ташқари комбинатнинг барча фабрика ва ишлаб чиқаришларида давом этаётган таъмирлаш ишларини тўла туғаллаш, бирлашма ташқи кўринишини бутунлай янгилаш, цехлардаги ишчи ва хизматчилар учун қулай шароитлар яратиб бериш, шунингдек, корхона ҳисобидан уларни ижтимоий ҳимоялаш чоралари каби муҳим масалалар ҳам байрам режаси таркибига киритилди.

— Шу кунларда корхонамизнинг ип йигирув фабрикасида ҳам шонли санага қизғин тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда, — дейди ўз сўзини давом эттириб Ботир Эргашев. — Фабрика тикув ипларини тайёрлаш ва шу турдаги корхоналарга етказиб бериш тўғрисида Ўрта Осиё минтақасида ягона ҳисобланади. Бироқ, яқин кунларгача фабрикада эски жиҳозлардан фойдаланиб келинарди. Шу туфайли маҳсулот сифати ва самарадорлиги кўнгилдагидек натижа бермасди. Байрам тантаналаригача фабрикада мавжуд бўлган барча техникаларни янгилашни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйдик. Ҳозирда бу ускуналарни Америка ва Германиядан келтириш учун шартнома тузилди.

Маҳмуд ОРИПОВ.

* * *

СУРАТЛАРДА: тажрибали оператор Нина Сметанникова. У доимо сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга эришади; ип-йигириш фабрикаси цехларидан бирида.

А. Зуфаров суратлари.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Ўзбекистон касаба уюшмалари федерациясининг Тошкентда бўлиб ўтган мажлисида республикада ислоҳот ўтказиш шароитида меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасида касаба уюшмаларининг фаолиятини такомиллаштириш йўллари муҳокама этилди.

● Андижон вилоятидаги Хонобод шаҳрида Тожикистон ва Қирғизистоннинг Исфара, Жалолобод ва Қорасув шаҳарлари вакиллари иштирокида дўстлик байрами бўлиб ўтди.

● Қорақалпоғистон туман ва шаҳарларида тадбиркорлик уюшмасининг таъсис анжуманлари бўлиб ўтди. Бу ерда ташкил этилаётган ҳукуматга қарашли бўлмаган ана шу янги уюшма республикада ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотларда фаол иштирок этишни ўзининг асосий мақсади, деб биляпти.

● Кеча Марказий Осиё халқаро ҳамкорлиги ва тараққиётига кўмаклашувчи «Янги кун» газетасининг ўзбек тилидаги биринчи сони босмадан чиқди.

● Туркияда таълим олаётган юртимизнинг 2000 нафар талабаси таътилга ватанларига қайтиб кела бошладилар.

● Республика прокуратурасида Хитой прокуратураси делегацияси қабул қилинди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Тожикистон билан АҚШ ўзаро савдо муносабатлари тўғрисидаги битимни имзоладилар. Унда иқтисодиёт, тижорат, сармоялар қўйиш, банк соҳасида ҳамда қўшма корхоналар ташкил этишда икки давлат ўртасида кенг қўламли ҳамкорлик қилиш кўзда тутилган.

● Озарбайжонда президент сайловларини шу йил 18 сентябрда ўтказиш мўлжалланяпти.

● Россия Олий Кенгаши «1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушидаги ғалабанинг 50 йиллиги» медалини таъсис этди.

● Кеча «ГКЧП иши» бўйича анча танаффусдан сўнг бошланган суд жараёни айбланувчи А. Тизяковнинг бетоблиги сабабли яна икки ойга кечиктирилди.

● Каспий денгизининг сатҳи ҳар йили 15-17 сантиметрга кўтарилмоқда. Шу сабабли ҳозирнинг ўзида 100 минг гектардан кўпроқ қуруқликдаги ер сув остида қолди.

ХОРИЖДА

● Кеча Токиодаги «Акасака» саройида АҚШ, Канада, Германия, Буюк Британия, Франция, Италия, Япония давлат ва ҳукуматлари раҳбарлари, шунингдек ҳозирги пайтда Европа ҳамжамиятида раислик қилаётган Бельгия вакили иштирокида уч кунлик учрашув бошланди. Биринчи куниёқ Европа ҳамжамияти, АҚШ, Канада ва Япония савдо-иқтисодий сиёсатни либераллаштиришга қаратилган муҳим тадбирларни кўришга келишиб олдилар. Тараққий этган давлатлар раҳбарлари, шунингдек Россияда хусусийлаштиришга кўмаклашиш учун икки миллиард доллар ажратишни режаламоқдалар. Маълумки, илгари бунинг учун тўрт миллиард доллар ажратилишига ваъда берилган эди.

● Бугун Россия Президенти Борис Ельцин Токиога келади. У бу ерда тўпланган тараққий этган давлатлар раҳбарлари, Япония Бош вазири Киити Миядзава билан учрашади.

● 54 ёшли иқтисодчи Гунтис Улманис кеча Латвия Президенти этиб сайланди. У шу пайтгача Латвия банки кенгашининг аъзоси вазифасида ишлаб келган эди.

● Ливан жанубидаги вазият ғоят кескинлашиб кетди. Исроил ҳарбий-ҳаво ва ҳарбий-денгиз кучлари бу ердаги «Хезболлах» деб номланган жангарилар ташкилоти ҳарбий бўлинмаларини кучли ўққа тутмоқда. Бунинг оқибатида сўнгги икки кеча-кундуз ичида 20 киши ҳалок бўлганлиги маълум қилинди.

● Эстония Президенти Л. Мери мамлакат парламенти томонидан қабул қилинган хорижликлар тўғрисидаги қонунни имзоламади. Бунга Европа кенгаши ҳуқуқшунос мутахассисларининг ушбу қонунда Эстонияда истиқомат қиладиган русзабон аҳоли ҳуқуқлари камситилган, деган хулосаси асос бўлди.

● Болгария конституциявий суди республика вице-президенти Б. Димитрованинг ваколатларини муддатидан илгари тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилди. У ўтган ҳафта мамлакатда рўй бераётган сиёсий жараёнларни қаттиқ танқид қилиб, истеъфога чиқиш тўғрисида ариза берган эди.

● Бирлашган Араб Амирлигининг 73 ёшли фуқароси Халиф ал-Каабий илк бор 15 ёшида уйланиб, ҳозиргача 23 марта турмуш қурган экан. Унинг рафиқалари ҳаммаси бўлиб 48 та ўғил ва 88 та қиз туғиб беришибди.

УСЛУБИЙ ҚЎЛЛАНМАЛАР

БОЛАЛАР тарбия муассасаларида жажжи ўғил-қизларни мактабга тайёрлаш ишлари режа асосида олиб борилмоқда. Бу каби таълимий жараёнларни ташкил этиш борасида жиддий кузатишлар ташкил этилиб, улар асосида қўлланмалар тайёрланмоқда.

«Мактабгача тарбия педагогикаси» деб номланган йирик қўлланма ҳам кўп йиллик илмий-услубий кузатишлар маҳсули сифатида юзага келди. Тадқиқотчи олима Ф. Юсупова томонидан ёзилган бу китобни «Ўқитувчи» нашриёти кўп нусхада босиб чиқарди. Унда мактабгача тарбия муассасаларининг бой иш тажрибалари, муҳим услубий йўналишлар ҳар томонлама кенг ёритилган.

Мактабгача тарбия муассасалари тарбиячилари яқинда яна бир зарур адабиётга эга бўладилар. З. Иброҳимов болалар адабиёти хрестоматиясини тузиб, нашрга топширди. У янги ўқув дастури асосида тайёрланган бу китоб тарбиячилар учун зарур қўлланма бўлиб хизмат қилади.

Эндиликда республикамизда барча болалар боғчаларида чет тилидан болаларнинг оғзаки нутқини ўстириш машғулотлари олиб борилаётир. Буни янада яхшилаш мақсадида мактабгача тарбия муассасаларида чет тилларини (оғзаки нутқи) ўргатиш дастурлари ҳам ишлаб чиқилди.

Бундан ташқари боғчаларда ихтисослашган жисмоний тарбияни ташкил этиш машғулотлари бўйича ҳам дастур тайёрланди.

Янги ўқув йили жараёнида амалга ошириладиган бу каби ўқув дастурлари кўп нусхада чоп этилиб жойларга юборилади.

Анвар АЛИБОЕВ.

• Ўзбекистон ва жаҳон

БЕМИННАТ ЁРДАМ

КУНИ кеча Жанубий Кореянинг Сеул шаҳридан пасторлар Чжан Вон Кю, Чжеп Хонг Галбар «Нур» халқаро тараққиёт жамғармаси билан бирга Юнусобод туманининг «Улуғбек» маҳалласида бўлишиб, 20 дан ортиқ кам таъминланган ва кўп болали оилаларга болалар кийимкечакларини топширишди. Бежирим тикилган кийим-кечаклар, ўқув қуролларини олган 60 га яқин ёшлар қувончи шу куни ниҳоятда чексиз эди.

— Беминнат ёрдам учун катта раҳмат, — дейди саккиз фарзандни тарбиялаётган Нортожи ая Комилова.

Биз «Улуғбек» маҳалласи чойхонасидаги ўғил-қизларга кийим-кечаклар улашилаётган бир пайтда «Нур» халқаро тараққиёт жамғармасининг президенти Савелий Пакни суҳбатга тортдик.

— Ҳар иккала пастор февраль ойида Ўзбекистонда бўлиб, бизга қандай беғараз ёрдам бериш лозимлигини чуқур ўрганишди. Ниҳоят, болалар кийим-кечаги ва дори-дармонлар олиб келишди. Шунингдек, уларнинг дастурида (тўғрироғи шартномада) мактабларда хорижий тил бўйича сабоқ бериш ҳам кўзда тутилган, — дейди С. Пак.

Ҳа, 6 минг АҚШ доллари ҳисобида болалар кийим-кечаги ҳамда минглаб сўмлик дори-дармонни ривожланиш сари юз тутаётган Ўзбекистонга беминнат ҳадя қилаётган ва шу билан юртимизга кўмак беришга интилаётган Жанубий кореялик дўстларимизга чин дилдан миннатдорчилик билдирасан киши.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

ҚИЗИҚИШ КАТТА

БУГУНГИ олий ўқув юрти талабалар талабларига тўла жавоб бера оладими? Олий ўқув юртларида берилган қайси билим ва ихтисослар зарур ҳисобланади? Бу ҳақда талабаларнинг фикрлари қандай? Ушбу муҳим масалаларни аниқлаш мақсадида Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтида ижтимоий тадқиқот ишлари олиб борилмоқда.

Олий ўқув юртининг Ўзбекистон халқлари тарихи, сиёсатшунослик ва ҳуқуқшунослик кафедраси ўтказган савол-жавоблар бу каби изланишда муҳим босқич бўлиб хизмат қилди. «Сизда ижтимоий фанлар машғулотлари қизиқиш уйғотадими?» деб берилган анкета саволига 63 фоизга яқин талаба ижобий жавоб берди. Кўриниб турибдики, институтда ижтимоий фанлардан уюштирилаётган машғулотлар кўнгилдагидек йўлга қўйилмоқда. Тарих ва ижтимоий-сиёсий фанларни талабалар яхши ўзлаштирмоқдалар.

Анкета савол-жавоблари якунлари яқинда кафедра йиғилишида атрофлича кўриб чиқилди. Кафедра ўз фаолиятини янада жонлантириш, яхши ва пухта билим бериш учун талабалар билан янада яқинроқ иш олиб бориши айтиб ўтилди.

Воҳид АКБАРОВ.

• «Маҳалла» жамғармасида

ФАОЛИЯТ САРҲИСОБИ

РЕСПУБЛИКА «Маҳалла» хайрия жамғармаси ташкил этилганига саккиз ой бўлди. Бу қисқа вақт мобайнида кўпгина ибратли ишлар амалга оширилди. Яқинда республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси бошқаруви раёсатининг кенгайтирилган мажлисида бу ишлар сарҳисоб қилинди, келажакда амалга ошириладиган режалар белгиланди.

Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг раиси Шукур Темуров ўз маърузасида қуйидагиларни таъкидлади:

— Республикамиз мустақилликни қўлга киритгандан кейин муҳтарам Президентимиз Ислом Каримов, ҳукуматимиз маҳаллаларга алоҳида эътибор бермоқдалар. Вазирлар маҳкамасининг «Маҳалла» хайрия жамғармасини ташкил этиш тўғрисидаги 1992 йил 12 сентябрдаги қарори бунинг ёрқин далилидир. Маълумки, Президентимиз жамғармага 25 миллион сўм, Тошкент шаҳар Ҳокими 5 миллион сўм пул ажратган эдилар. Шу саккиз ой мобайнида Тошкент шаҳрининг ўзида 120 дан ортиқ маҳалла тузилди. Маҳалла ишларини такомиллаштириш мақсадида туманларда уларни мувофиқлаштириш кенгашлари ташкил қилинди.

Ҳозирга келиб «Маҳалла» жамғармаси жорий ҳисобига тушган пул миқдори 198,5 миллион сўмга етди. Шундан 30 миллион сўм жамғарма фаолияти учун сарфланди. 19,5 миллион сўм хайрия мақсадларида ишлатилди.

Ҳозирда шаҳримиз маҳаллаларида маданий-маърифий марказлардан тўрттаси қуриб битказилди. Республика мустақиллигининг икки йиллиги нишонланадиган кунгача шундай марказлардан яна 9 тасини ишга тушириш кўзда тутилмоқда.

Маълумки, бугунга келиб республикамизда турли хил хайрия жамғармалари тузилган. Бизнинг «Маҳалла» хайрия жамғармамиз улардан моҳияти, жамиятда тутган ўрни билан фарқ қилади. Бизнинг асосий мақсадимиз маҳаллаларда тинчлик, тотувликни тарғиб қилиш, миллий ва умуминсоний қадриятларни юксалтириш, бола тарбиясига алоҳида эътибор бериш, аҳолининг маданий-маърифий савиясини оширишдан иборат. Бу ишларни амалга оширишда бизга муҳтарам Президентимизнинг ёрдамлари катта бўлмоқда. Шунингдек, кўпгина вазирликлар жамғармага яқиндан кўмаклашмоқда.

Мажлисда республика «Маҳалла» жамғармаси Наманган вилояти бўлими бошлиғининг ўринбосари Ғ. Тожибоев, Самарқанд вилоят бўлимининг бошлиғи А. Мелиев, республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси раисининг ўринбосари Н. Абдуллаев жамғарма фаолиятини янада яхшилаш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Раёсат мажлисида кўрилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Нозима СИДДИҚОВА.

• Спорт

ИЗДОШЛАР САФАРИ

Бир неча йил муқаддам шаҳримизда қиличбозлик бўйича Собир Рўзиев шарафига бағишланган Халқаро мусобақа бўлиб ўтган, афсуски ундаги барча бош совринлар қозоғистонлик спортчиларга насиб этганди. Ўшанда матбуотда қиличбозликнинг юртимиздаги аҳволи аянчли экани, Собир Рўзиевдан сўнг ўзбек йигитлари орасидан муносиб издошлар етишиб чиқмаётгани ҳақида куйиниб ёзилганди. Сўнгги бир неча кун ичида эса спорт ихлосмандлари бир йўла икки хушхабар эшитдилар.

Улардан биринчиси Ўзбекистон Республикаси Давлат жисмоний тарбия ва спорт комитети раиси Собир Рўзиевнинг Халқаро қиличбозлик федерациясининг Парижда бўлиб ўтган конгрессида иштирок этгани бўлса, иккинчиси эса, қиличбозлик бўйича Ўзбекистон терма жамоаси Германияда ўтаётган жаҳон чемпионатида қатнашиш учун жўнаб кетганидир. Терма жамоамиз таркибининг асосий қисмини маҳаллий миллат вакиллари (Тоймурод Алимов, Алишер Бўриев, Санжар Мамедов, Маҳмудхўжа Сиддиқов, Рифқат Рўзиев) ташкил қилгани эса қалбимизга олам-олам қувонч бағишлади.

Шуҳрат АРМОН.

• Спорт

ЖАЖЖИЛАР МУСОБАҚАСИ

Шу йилнинг январь ойида Тошкент шаҳар жисмоний тарбия ва спорт комитети, хўжалик ҳисобидаги «Жисмоний тарбия ва саломатлик» бирлашмаси, халқ таълими Бош бошқармаси, болалар жамғармасининг пойтахт бўлими Тошкент шаҳрида жойлашган мактабгача тарбия муассасалари тарбияланувчилари ўртасида жисмоний тарбия ва соғломлаштириш ўйинларини ўтказишга киришгандилар. Биринчи босқичда мусобақаларда халқ таълими системасига қарашли 457, давлат идоралари тасаррруфидаги 230 болалар боғчалари иштирок этдилар. Финалга улардан 12 таси йўлланма олди.

Чилонзор туманидаги Улуғбек номли истироҳат боғида бўлиб ўтган якуновчи босқичда «Совпластитал» қўшма корхонасига қарашли 144-боғча тарбияланувчилари биринчи ўринни эгаллашди. Иккинчи ўринга Акмал Икромов туманидаги 17, учинчи ўринга эса трактор заводининг 4-болалар боғчаси вакиллари кўтарилишди.

Шариф ЗАРИПОВ.

• Спорт

ЯНА ЎЗГАРДИ

Ўзбекистон миллий чемпионатида қатнашаётган футбол жамоаларининг номлари мавсум давомида бир неча мартадан ўзгариб туришига мухлислар ҳам, мутахассислар ҳам анча кўникиб қолишди. Ўзбекистон Республикаси футбол федерациясининг тарғибот ва ташвиқот бўлимининг хабар қилишича июль ойидан бошлаб қуйидаги жамоаларнинг номлари ўзгартирилди:

«Ҳолис» (Олмалиқ) — «Олмалиқ» (Олмалиқ)

«Маъданчи» (Бекобод) — «Металлург» (Бекобод)

«Кошонсой» (Косонсой) — «Кушон» (Косонсой)

• «Сувчи» (Ҳаққулобод) — «Норин» (Ҳаққулобод).

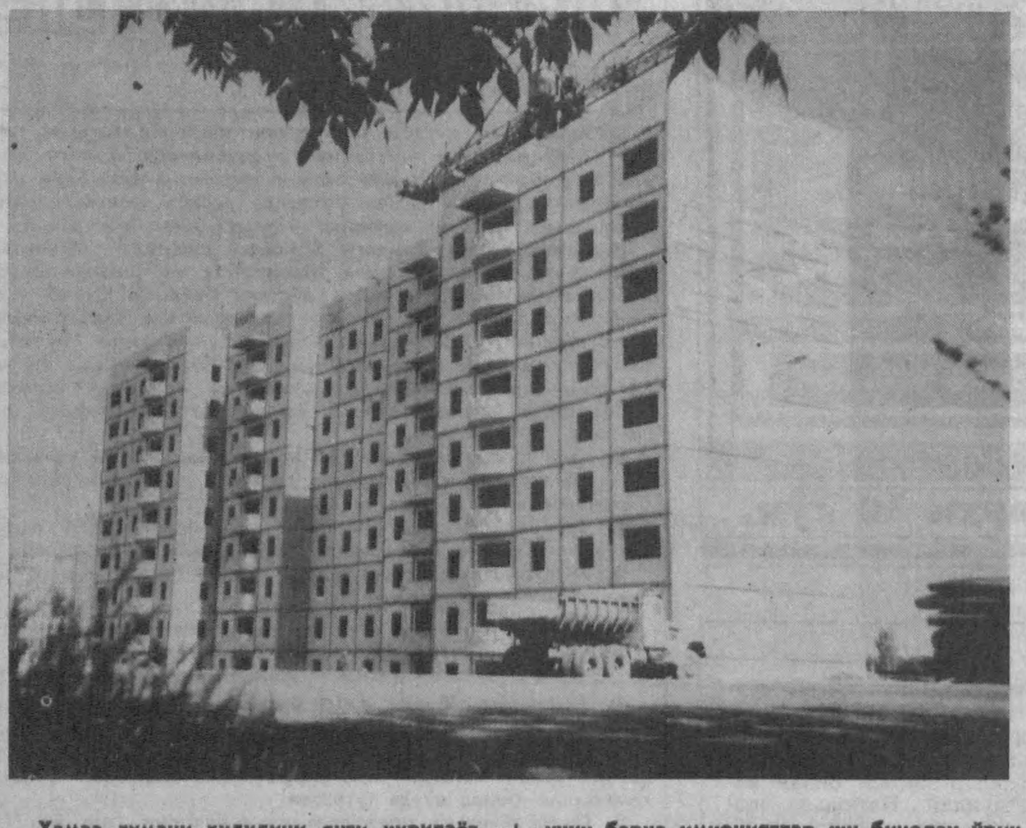

Ҳамза тумани ҳудудини янги қурилаётган ва фойдаланишга топширилаётган уйлар янада безамоқда. Ҳудуддан жой олган Паркент бозори ёнида бошқаларга ўхшамайдиган, ҳар томонлама қулай бўлган уй битиш арафасида. Бу уйнинг лойиҳадаги рақами БТСО1—18 серияли бўлиб, аҳоли учун барча имкониятлар шу бинодан ўрин олган. Шунинг учун ҳам уни алоҳида серияли уй деб аташади.

СУРАТДА: 9 қаватли, ҳар томонлама қулай уйнинг олд кўриниши.

Холмат Мирзакаримов сурати.

** Долзарб мавзу*

ЖАҲОН БОЗОРИ ТАЛАБЛАРИ

ЯҚИНДА мухбиримиз ҳамюртимиз, «Совет — Сингапур» қўшма корхонасининг бош директори, иқтисодчи олим Расулхон АБДУМАЖИДОВ билан суҳбатда бўлиб, жаҳон бозори муаммолари ҳақида суҳбатлашди.

— Расулхон ака, аввало «жаҳон бозорининг ўзи нима ва у қаерга жойлашган», деган саволга жавоб топсак...

— Жаҳон бозори маълум бир жойга жойлашган ярмарка, дегани эмас, аксинча, у ер куррасининг жамики инсон яшайдиган масканларига жойлашган бўлиб, бу жойларда доимий мол айирбошлаш, яъни олди-сотди жараёни мунтазам давом этади. Бусиз кишилик жамиятини тасаввур қилиб бўлмайди. Чунки биров табиий шароитга қараб дон, иккинчиси пахта етиштирса, учинчисининг ҳудудида темир, мис, кўмир конлари мавжуд. Булар жаҳон меҳнат тақсимотини вужудга келтиради. Табиийки, меҳнат қуроллари ҳам ишлаб чиқарилиб, улар ҳам жаҳон бозорига тортиқ қилинади. Жаҳон меҳнат тақсимотида барча мамлакатлар бирон-бир маҳсулот ишлаб чиқаришга ихтисослашган бўлиб, ана шу маҳсулотлари етакчи роль ўйнаб, халқининг ризқу рўзига айланади. Масалан, Шри-Ланка мамлакати чой (жаҳон бўйича ишлаб чиқариладиганининг 63 фоизи), Бразилия қаҳва (82 фоиз), Покистон жун етиштирса, Япония электрон машина асбоб-ускуналари, Тунис эса пўкак етиштириб, (пўкак дарахти ўсгани учун) сотиш билан жаҳон бозорида фаол қатнашади. Қуйингки, ўзимизнинг ички бозорларимизда Марғилон турпи, Дашнобод анори, Наманган олмаси билан машҳур бўлганидек. Ихтисослашиш ҳам шунга қараб чуқурлашиб бораверади. Шундай қилиб, барча мамлакатларда тижорат вужудга келган: фирмалар, концернлар, синдикатлар биржаларга товарларини қўйиб сотаверадилар, айирбошлайверадилар. Шу тариқа ички ва ташқи бозор вужудга келади.

— Давлатлар жаҳон бозорида нималар билан қатнашадилар-у, қандай фаолиятга эгалар?

— Ҳар бир давлат ишлаб чиқарган биргина моли билан кифояланиб қолмай, балки бирида олиб, иккинчисига ўз улушларини қўйган ҳолда олиб-сотарлик билан ҳам қатнашадилар. Масалан Ҳиндистон чойини АҚШ фирмаларидан бири кўтарасига сотиб олади-да, қадоқлаб, чиройли қутичаларга жойлаб, чиройли ёрлиқлар билан безаб, яна жаҳон бозорига янги маҳсулот сифатида олиб чиқади. Кўпчилиги даллолчилик, саёҳатчилик (туризм) билан ҳам машғул бўлади. Масалан, Англия миллий даромадининг тўртдан бир қисмини даллолчиликдан тушган маблағ ташкил қилади.

Бирор товар бозорда кўп бўлса — арзонлашади, кам бўлса, аксинча, қимматлашади. Албатта улгуржи харид қилинса — арзонроқ, чакана харид қилинса товар қимматга олинади. Бундай ҳолни ўзимиздаги Олой, Эски Жўва бозорларида ҳам учратиш мумкин. Жаҳон бозорининг ўз талаблари ҳам мавжуд бўлиб, у ёки бу мамлакатнинг ишлаб чиқариш технологиясига ва унинг қай даражада ривожланганига ҳам боғлиқ. Австралия жаҳон бозорига майин жун етказиш билан шуғулланади. Ҳатто оддий макаронни ишлаб чиқариш учун ҳам доннинг ўзига хос нави зарур.

— Маҳсулотларни жаҳон бозорида сотиш тартиблари қандай бўлади?

— Жаҳон бозорида қатъий баҳо йўқ ва қатъий қонун-қоида ҳам бўлмайди. Товарлар доимо рақобатли бўлиб, шиддат билан ҳаракат қилиб туради. Қурол-яроғ сотишдагина халқаро қонунлар қатъийлик кўрсатади. Наркобизнес бутунлай тақиқланган. Оддий сигаретни олайлик, Америка Қўшма Штатларида 80 фоиз кашанда чекишни ташлаб бўлди, шунинг учун ҳам АҚШ ички бозорида тамаки фабрикалари касодга учрамоқда, бизда эса етишмайди. Шунинг учун ҳам бизда бу соҳа «гуллаб-яшнамоқда». Америкада эса кашандачиликни реклама қилиш қатъий ман этилган.

Суҳбатдош Зоир ТУРСУНОВ.

ТАНЛОВ ҒОЛИБЛАРИ

«Миконд» заводининг 18-цехи корхонани сув билан таъминлаш, канализация ҳамда иситиш жараёнларини бажаришга ихтисослашган, бугунги кунда Носир Султонов бошқариб келаётган ушбу жамоада 6 та бўлинма — шамоллатгич, санитария кўриги, йиғув, насос станцияси, энергетика ва механика бўлинмалари ишлаб турибди. Цехда 75 киши меҳнат қилади. Шундан 10 киши аёллардир.

Одатда цехга кириб бораверишда қатор дастгоҳлар ва уларни бошқараётган турли касб эгаларига дуч келамиз. Бу ерда эса бундай эмас. Йўлакдан ўтишингиз биланоқ улкан цилиндрларга, буғи осмонга буралиб-буралиб кетаётган насос станцияларига кўзингиз тушади.

— 250 киловатт қувватга эга бўлган мана бу двигателларимиз кечаю-кундуз ишлаб, асосий ишларни бажаришади, — дейди бизга ер ости бўлимидаги машиналарни кўрсатиб цехнинг етакчи механиги Убайдулло Рахматуллаев. — Улар кимёвий усулда ионлардан тозаланган сувларни корхонамиз цехлари томон йўналтиради. Ишлаб чиқаришда фойдаланилган сувлар яна бизга қайтиб келади ва юқоридаги жараён такрорланади.

Бир қарашда ишимиз анча соддадек туюлади. Лекин унинг кўз илғамас мураккаб томонлари жуда кўп. Корхонамизнинг турли бурчаклари бўйлаб тарқалган канализация тармоқларини беш панжадек билиш бу ишга масъул кишилардан катта билим, тажриба ва машаққат талаб этади.

18-цех жамоаси завод миқёсида айрим ютуқларни қўлга киритмоқда. Жумладан, яқинда корхонада ўтказилган «Энг яхши жамоа ҳудуди» танловида ғолиб чиқиб пуллик мукофот билан тақдирланди.

Назрулла ҲАМРОЕВ.

** ХДП ташкилотларида*

ОШКОРА РЎҲДА

Йирик-йирик саноат корхоналарини ўзига бирлаштирган Ҳамза туманида ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида дуч келинаётган муаммоларга имкон қадар барҳам берилмоқда. Ўзбекистон Олий Кенгашининг XII сессиясида Президентимизнинг қилган маърузаси ва «Янги уй қурмай туриб, эскисини бузманг» рисоласи кенг муҳокама қилинмоқда.

Туманда барча соҳа фаолларининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда туман ҳокими Ботир Юсупов, халқ таълими мудири Ислом Зокиров, туман прокурори Акмал Азларов, Ўзбекистон ХДП туман кенгашининг биринчи котиби Шавкат Файзиев, маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш комитетининг раиси Неъматжон Ҳасановлар сўзга чиқишди.

Жумладан туман ҳокими ўз маърузасида шундай деди:

— Президентимизнинг «Янги уй қурмай туриб, эскисини бузманг» рисоласи биз учун дастур бўлиб хизмат қилади. Чунки унда ҳозирги кунимизнинг ва келажагимизнинг иқтисодиёти ва сиёсати, амалга оширилиши лозим бўлган режалар кўрсатиб берилган. Шу йўсинда мен туманимизнинг ҳар бир фаолию, ҳар бир фуқаросига ҳозирги кунда эришаётган ютуқларимиз учун ўз миннатдорчилигимни изҳор этмоқчиман.

Бугунги кунда халқ истеъмоли молларини ортиғи билан ишлаб чиқараётган Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги, В. Чкалов номидаги авиация, «Подъёмник», «Ташэлектромаш», кир ювиш воситалари ишлаб чиқариш бирлашмаларининг ҳамда радиоэлектрон аппаратуралари заводининг ишчи-хизматчилари ва раҳбарларининг номларини тилга олмоқчиман. Ўзбекистонимизнинг мустақиллигини янада мустаҳкамлаш учун қўшилаётган ҳисса мана шу ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳажмидан, олиб бораётган ташвиқот ва тарғибот ишларимиздан, аҳиллигу тотувлигимиздан иборатдир. Лекин шунга қарамай айрим корхона ва ташкилотлар ўз масъулиятларини тўла ҳис этишмаётир. Ўтган галги фаоллар йиғилишида дакки эшитган раҳбарлар ҳали-ҳануз ўз ишларида ўзгаришлар киритмаяптилар. Бундай аҳвол давом этаверса оқибати яхши бўлармикан? Шунинг учун ҳам ҳар бир раҳбар, ҳар бир ходим ўз масъулиятини чуқур ҳис эта билиши керак.

Вужудга келаётган муаммоларни аста-секин ечилаётгани эришилаётган ютуқларимиздан билиниб турибди. Январь — май ойи кўрсаткичларига эътибор қиладиган бўлсак, ишлаб чиқариш 103,5 фоизга адо этилган. Бу 31,3 миллиард сўмни ташкил этади. Халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш 120,3 фоизга бажарилди ва натижада йилимизнинг биринчи чораги учун 5 миллиард сўмлик соф фойда олинди. Барча ишлаб чиқариш корхоналарида ва ташкилотларда қўшимча овқат пули ва йўл ҳақи учун тўланадиган товон ҳақи сақлаб қолинди. Бундан ташқари республика Вазирлар маҳкамасининг 1993 йил 27 майдаги қарорига мувофиқ корхона ва ташкилотларда ойлик маошнинг оширилиши ҳам изчил кўриб чиқилмоқда.

Шунингдек корхона мутасаддилари ва ҳокимлик вакиллари жойларда учрашувлар, суҳбатлар ва очиқ мулоқотлар олиб боришмоқда. Қандай камчилик ва ечимини кутаётган муаммо мавжуд бўлса, зудлик билан ҳал этишга ҳаракат қилинаётир.

Фаоллар йиғилиши ошкора руҳда ўтди. Туманда қурилиш ишлари суст олиб борилаётгани ва амалга оширилиши керак бўлган юмушлар тез кунда ҳал қилиниши қаттиқ уқтирилди. Шунингдек, ободонлаштириш ишларини янада яхшилашга, маҳалла ва гузарларни озода, шинам бўлишига эътиборни қаратиш ва бу соҳада тинимсиз меҳнат қилиш зарурлиги таъкидланди.

Гулзода МАМБЕТОВА.

** Касаба уюшмалари ва ижтимоий ҳимоя*

ДАСТУРИЛАМАЛ ТАМОЙИЛЛАР

Илгари хабар берганимиздек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов бир қатор вазирликлар, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси ҳамда тармоқ касаба уюшмалари кенгашларининг вакиллари иштирокида бозор муносабатларига ўтиш шароитида аҳолини ижтимоий ҳимоялаш масалаларига бағишланган кенгаш ўтказди. Мухбиримиз кенгаш қатнашчиси, Тошкент шаҳар касаба уюшмалари кенгаши раисининг ўринбосари Борис Владимирович ЕФРЕМОВ билан учрашиб ундан ўз таассуротларини сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Ўзбекистон иқтисодий тараққиётида туб ўзгаришлар даври бошланмоқда, — дейди Борис Владимирович. — Бундай шароитда маслаҳат билан иш кўриш фойдадан холи бўлмайди. Президентимиз шу мақсадда бизни йиғиб, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш, иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш ва бошқа муҳим масалалар юзасидан ўз фикрларини баён этди, бу соҳаларда биргалашиб ҳаракат қилиш нақадар зарур эканлигини уқтирди.

Юртбошимизнинг касаба уюшмалари фаолиятига эътибор билан қараётганлиги бизни мамнун этди. Республикамизда 7,5 миллиондан ортиқ касаба уюшмаси аъзолари бўлса, шуларнинг энг катта қисми Тошкент шаҳрида яшаб меҳнат қилмоқда. Биз Президент ҳузурида ўтказилган кенгаш якунлари билан ҳар бир бошланғич ташкилот аъзоларини таништириб чиқдик. Ҳозир фаолларимиз кенгашда қўйилган вазифаларни ҳал этиш юзасидан аниқ тадбирлар ишлаб чиқмоқдалар.

Кенгаш менда катта таассурот қолдирди. Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг нутқини тинглаб республика иқтисодий ва сиёсий ҳаётида рўй бераётган ўзгаришларни яна ҳам чуқур ҳис этдим. Республика ҳукуматининг аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш, туб иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш юзасидан кўраётган тадбирлари ўлкамизда тинчлик ва барқарорликни таъминлашга хизмат қилаётганлигига шак-шубҳамиз йўқ. Бунинг учун биз Президентдан минг бора миннатдормиз. Тинчлик бебаҳо бойлик эканлигини яхши биламиз. Агар тинчлик ва осойишталик барқарор бўлса иқтисодий қийинчиликлар тезда унут бўлади.

Ҳозир кенгаш якунларига бағишлаб махсус пленум ўтказишга тайёргарлик кўраяпмиз. Унда иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда касаба уюшмаларининг ўрни ва роли яна ҳам аниқ белгилаб олинади. Ижтимоий ҳимоянинг янги усулларини қўллаш юзасидан таклифлар бўлади.

Кенгашда ижтимоий ҳимоянинг муҳим тамойиллари баён этилди. Уларнинг ҳар бири биз учун дастуриламалдир. Бундан буёнги ишимизни шу тамойиллар асосида қуришга ҳаракат қиламиз.

«Шарқ» тўқимачилик ишлаб чиқариш корхонасига қарашли сумка тикиш цехининг чевар аёллари кўтаринки руҳда меҳнат қилишмоқда. Чунки улар тикиб чиқараётган сумкалар айнан аёллар томонидан севиб харид қилинаётганлигининг гувоҳи ҳам бўлишаётир.

СУРАТДА: сумка тикиш цехида иш пайти.

Андрей Пишненко сурати.

МУТАХАССИСЛАРГА ЭЪТИБОР

Ўзбекистон ихтирочи ва рационализаторлар республика жамияти техника янгиликлари ижодкорлари билан яқиндан иш олиб бормоқда. Изланувчан мутахассислар малакасини ошириш, уларда ижодкорлик қобилиятини ўстириш йўлида кўрилаётган маърифий тадбирлар ҳам яхши самаралар бермоқда. Бунда жамиятга қарашли патентшунослик ва рационализаторлик институтининг тутган ўрни катта.

Ушбу ихтисослик бўйича ҳозирча республикамизда ягона ҳисобланган мазкур институтда малакали мутахассислар тайёрлаш йўлида тадбиркорлик билан иш кўрилмоқда. Унинг бир неча куллиётлари орқали бўлажак услубшунослар каби ихтисосдаги мутахассислари ўқитилмоқда.

Бугунги кунда бозор иқтисодиётига ўтилган бир вақтда давр руҳига мос маърифий тадбирлар ҳам амалга оширилмоқда. Бозор иқтисодиёти ва ихтирочиликни ташкил этиш куллиётининг очилиши нур устига аъло нур бўлди. Шунингдек, ходимлар ва жамият фаоллари малакасини ошириш бўйича уюштирилаётган машғулотлар яхши самара бермоқда.

Воҳид ВАЛИЕВ.

1-ТРОЛЛЕЙБУС саройи жамоаси ҳам бозор иқтисодиёти қийинчиликларини бошдан кечирмоқда. Лекин шунга қарамай, турли миллат вакилларидан таркиб топган ҳайдовчилар ҳамжиҳатликда пешона тер тўкиб, ҳар куни троллейбусда 13.217 чақирим йўл босишяпти. Биз яқинда шу корхонада бўлиб, сарой бошлиғининг ўринбосари Собир Аббосов билан суҳбатлашдик.

** Меҳнат жамоаларида*

МАҚСАДИМИЗ — ЯХШИ ХИЗМАТ

— Ҳозир бизда 70 та ҳайдовчи етишмайди, ёш ходимларга муҳтожмиз, — дея сўз бошлади Собир Аббосов. — Бу жиддий муаммони тезда бартараф этиш мақсадида ўқув комбинатидаги ишларни жадаллаштириб юбордик. Кейинги икки ойда 11 та ёш ҳайдовчини сафимизга қабул қилдик. Шу йилнинг август ойида 9 та, сентябрда 13 та ҳайдовчи жамоамизга келиб қўшилиши керак. Бу режаларимиз амалга ошгудек бўлса, аҳолига хизмат кўрсатиш самарадорлиги бирмунча яхшиланарди.

Корхонанинг ҳозирги шароитда олиб бораётган ишлари, илғорлари ҳақида сўз юритсак биринчи навбатда Маврик Бабаян номини тилга олмоқ керак. Унинг етакчилигидаги 12-троллейбус йўналиши ҳамшаҳарларимизга талаб даражасида хизмат кўрсатмоқда. Йўналиш сардорининг ўзи чорак аср троллейбус чамбарагини айлантириб келаётган чапдаст ҳайдовчи. У шаҳримизнинг Тайёрагоҳ — Олой бозори 14-йўналишида ҳожатбарорлик қилмоқда. Йигирмадан зиёд ёшларга ҳайдовчилик касбини ўргатган билимдон мураббий.

Ўзбекистон метроси — Чилонзор 22-мавзеси оралиғи 13 чақиримдан сал зиёд бўлиб, ҳар куни 12 та машина 15 та бекатни бир-бирига туташтиради. Бу йўналишда ҳайдовчилик касбининг фидокорлари Зокир Мирзаев, Эдуард Орлов, Тошпўлат Нормирзаев, Шавкат Шосаидовлар режаларини муваффақият билан бажаришяпти.

14-троллейбус йўналишининг ҳам ўз фидокорлари бор. Леонид Ричагов етакчилигидаги йўналишда 20 та машина ҳаракат қилади. Йўналиш сардори ҳар бир машинанинг техник созлигини шахсан ўзи назорат қилади. Бирорта қисмнинг ишлаш жараёнида носозликни сездими, уни таъмирловчилар билан бирга ёнма-ён туриб созламагунча кўнгли ўрнига тушмайди.

Абдумалик Муллажонов бошқарган 1342-рақамли машинага тушсангиз салонлари саранжом-саришта, ўриндиқлари мустаҳкам ва озода, ойналари ярақлаб туради. Зинаида Новиковани айтмайсизми? Унинг кўксида «Хатарсиз 500.000 чақирим» деган нишон порлаб туради. Бу чаққон аёлнинг айби билан бирор маротаба троллейбус йўналишдан носоз ҳолда қайтиб келган эмас. Ҳайдовчининг яна бир ажойиб фазилати ёшларга касб ўргатишда талабчан. Унинг кўмагида ҳайдовчилик сир-асрорларини ўрганган шогирдлар асло қийналишмайди.

14-йўналиш фахри Зокир Юсупов, Абдумалик Йўлдошевлар ҳалол меҳнатдан донг таратдилар. Минг афсуски, гуруч курмаксиз бўлмаганидек, жамоа орасида шундай тоифадаги ҳайдовчилар ҳам борки, улар дақиқа қадрига етмай сабабсиз ишга чиқмайдилар, уларга тегишли чора кўрилмоқда.

— Аҳолига хизмат кўрсатиш самарадорлигини ошириш йўлида ички имкониятлардан қандай фойдаланяпсизлар?

— Биринчи навбатда таъмирлаш сифат ва самарадорлигини оширишга катта эътибор беряпмиз. Троллейбусларни мустаҳкам таъмирлашда ака-ука Камоловлар, А. Алатов, А. Ғуломқодиров, А. Ишмуродовларнинг самарали меҳнатларини қадрламоқ керак. Улар иш жараёнида ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланишга интиладилар.

Жамоамиз бу йилги 10 та янги ЗИУ—9 машинасини олиб йўналишларга бириктириб қўйди. Йўловчиларга ҳар томонлама қулай машинани ҳозирда ширинсуҳан, ахлоқли ва одобли ҳайдовчилар бошқаришяпти. Ака-ука Аропхўжа ва Равшан Аъзамов, Равшан Ҳокимовлар янги троллейбусни авайлаб бошқариш сирларини ёшларга ҳам ўргатмоқдалар.

Элини ўйлаган кам бўлмайди, деганларидек жамоамиз аъзолари ҳам аҳолига намунали хизмат кўрсатишни ўз олдиларига асосий мақсад қилиб олишган.

Фаттоҳ АБДУРАҲИМОВ.

ШАҲРИМИЗ мактабларида ўқув йили тугаб, ёзги таътил кунлари бошланди. Одатда бу даврда мактабларда тиклаш-таъмирлаш, янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш ишлари олиб борилади. Ҳозирги иқтисодий мураккаб шароитда таъмирлаш ишлари қандай олиб бориляпти? Биз ана шу савол билан Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси халқ таълими бош бошқармаси мутасаддиларига мурожаат қилдик. Бизнинг саволларимизга бошқарма бошлиғининг ўринбосари Талъат Нурмуҳамедов жавоб берди.

— Шаҳар халқ таълими бош бошқармамиз таъмирлаш ишларини олиб боришга алоҳида режа ишлаб чиққан. Ҳозирда уни амалга оширишга киришилди. Қиш ғамини ёзда е, деганларидек биринчи эътиборни иситиш тармоқларини таъмирлашга қаратганмиз. Бу борада ишни аллақачон, яъни ўқув йили тугамасдан, қиш чиқиши билан бошлаганмиз. Чунки фақат ёзнинг ўзида биз ҳаммасини кўриб чиқишга улгурмаймиз. Янги ўқув йилигача, аниқроғи қишгача 1377 та муассасада иситиш тармоқлари кўриб чиқилиши керак.

** Янги ўқув йили тараддуди*

МАКТАБЛАРНИ ТАЪМИРЛАШГА ЭЪТИБОР

Режага биноан, бу йил 117 та маориф муассасалари жорий таъмир қилиниши кўзда тутилган. Жумладан, 31 та мактаб, 62 та болалар боғчаси, 3 та ўқув ишлаб чиқариш комбинати, 2 та болалар интернати, 17 ҳунар-техника билим юрти ана шундай таъмирга муҳтож. Ҳозирча учта болалар боғчаси жорий таъмирдан чиқди. 11 та мактабда, 22 та болалар боғчасида, 13 та ҳунар-техника билим юртларида ишлар олиб борилмоқда. Бунга юз миллион сўм пул ажратилди.

— Бу пул ҳозирги шароитда камлик қилмайдими!

— Албатта, бу оз. Бутун таъмирлаш ишларига кетадиган сарф-харажатларни ҳисоблаб чиққанда, биринчи июнгача 220 миллион сўмни ташкил этган. Ҳозир яна нарх кўтарилди. Шунга қарамай имкониятимиздан келиб чиқиб ҳаракат қилмоқдамиз.

— Таъмирлаш ишларига корхона оталиқ ташкилотлари ҳам ёрдам бераётган бўлса керак!

— Шаҳримиз туманларидан кўпгина мактаблар оталиқ ташкилотларга бириктирилган. Улар ҳам ўз иқтисодий ҳолатларидан келиб чиқиб ёрдам берадилар, албатта.

Яқинда Шайхонтоҳур тумани ҳокимлигида шу ҳудуддаги бутун корхоналар, ишлаб чиқариш бирлашмаларининг раҳбарлари йиғилиб, мактаб директорлари билан юзма-юз суҳбат ўтказилди. Ҳар бир ташкилот ўз тасарруфидаги мактаб, болалар боғчасига берадиган ёрдамлари ҳақида ҳисоб бердилар. Бошқа туманларда ҳам шундай ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Ҳамза тумани ҳудудидаги Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси, ёғ-мой комбинати, Яккасарой туманидаги «Ўзбекгаз» ишлаб чиқариш бирлашмаси, 1-пойабзал фабрикаси, Ўрта Осиё электр тармоқлари қурилиши ишлаб чиқариш корхонаси ва шунга ўхшаган ташкилотлар ёрдам беришмоқда.

— Иш олиб бораётган қурилиш ташкилотлари ҳақида ҳам гапириб ўтсангиз.

— Маориф муассасаларини таъмирлашда асосий иш олиб бораётган Тошкент қурилиш-таъмирлаш трестининг хизматини алоҳида таъкидламоқчиман. Улар ҳар галгидек бу йил ҳам бизга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Айни пайтда трестнинг қурилиш-таъмирлаш бошқармалари туманлардаги халқ таълими бўлимларига бириктирилган. Уларнинг кўрсатмалари бўйича иш қилади. Улар бизга нафақат ишчи кучи, шунингдек, моддий жиҳатдан ҳам ёрдам бермоқдалар. Қолган қурилиш ташкилотлари ҳам қараб туришмаяпти.

— Янги ўқув йилидан ишга тушадиган муассасалар ҳам борми!

— Ҳа, бор. Бу йил сентябрь ойидан учта мактабда қўшимча бино ишга тушади. Бундан ташқари Мирзо Улуғбек туманида 640 ўринга мўлжалланган янги мактаб фойдаланишга топширилади.

— Таъмирлаш ишларини амалга оширишда қандай муаммолар кўндаланг бўлмоқда!

— Айни пайтда нафақат бизда, қолаверса ҳамма соҳада ҳам муаммолар талайгина. Таъмирлаш ишларига туман ҳокимликлари ёрдамини кучайтирса айни муддао бўларди. Тўғри, улар қараб тураётганлари йўқ. Буни тан олиш керак. Раҳбарнинг ўзи ишнинг кўзини биладиган бўлиши керак эди. Айрим мактаб директорлари корхоналар билан шартномалар тузишмоқда. Ижара пудрати, маиший хизмат воситалари орқали пул топиб таъмирлашга сарфлаяптилар. ишга ота-оналар, маҳалла комитетлари ёрдам берсалар айни муддао бўларди. Ахир улар ўзларининг фарзандлари ўқийдиган, тарбияланадиган муассасаларга бефарқ бўла олмасалар керак?

— Ўқув йилига яна қандай тайёргарлик кўрилмоқда! Ҳамма иш фақат таъмирлашдан иборат бўлмаса керак!

— Гапингиз тўғри, ёзги таътил фақат ўқув-таълим муассасаларини таъмирлаш билан чекланмайди. Бундан ташқари ҳали бир қанча ишларни амалга ошириш керак. Синфхоналарини тайёрлаш, жиҳозлаш, турли кўргазмалар билан безаш, дарсликларни олиш каби ишлар ҳам қилинади. Ҳозир шаҳримиз мактабларида бригадалар ташкил қилганмиз. Улар жиҳозлар, китобларни тиклашади. Масалан, Мирзо Улуғбек туманида мутахассислардан тузилган иккита ишчи бригадага бутун мактаблар бўлиб берилган. Улар синган парта, стол-стулларни тузатиш, китобларни ямаш-ёпиштириш ишларини олиб борадилар. Чунки ўқув йили учун янги жиҳозлар сотиб олиш имкониятига эга эмасмиз. Бу бизга катта ёрдам беради. Қолган ишлар ҳам ўз навбатида амалга оширилади. Асосий мақсадимиз янги ўқув йили бошлангунча ҳамма ўқув-тарбия муассасаларини бекаму кўст тахт қилишдир. Бутун эътиборимиз, ҳаракатимиз ҳам ана шунга қаратилган.

Суҳбатдош Назира СОДИҚОВА.

Одобнома

МЕҲР-МУРУВВАТ, раҳм-шафқат инсонни инсон қиёфасида сақлаб турувчи, кишиликни жаҳолат ва шафқатсизликдан асрагувчи ўзига хос ҳимоя, ҳар бир инсоннинг маънавий гўзалликни, эзгу ҳисларини ўлчовчи мезондир.

Жаҳон файласуфлари инсоннинг шаклланишида меҳнат асос бўлганлигини таъкидлайдилар. Бу ҳаққоний фикрни яна бир бор тасдиқлаган ҳолда, унга шундай қўшимча қилиш жоизки, шафқат ва мурувват каби фазилатлар ҳам катта аҳамиятга эга бўлган. Инсон учун комилликка интилиш, эзгулик сари бо-

Ахлоқий фазилатлар

ОДАМИЙЛИК ГУЛИНИНГ ГАВҲАРИ

риш асосий вазифалардан бўлиб қолиши керак. Меҳр-шафқат ана шу камолот чўққисига олиб борувчи энг шарафли йўлдир. У инсоннинг ўзгаларга ва ўзига қилган яхшилигидир. Зеро, инсон бировга мурувват қилса, бир кун келиб ўзи ҳам мурувват кўради. Шунинг учун ота-боболаримизнинг: «Яхшилик ерда қолмайди, меҳр кўрсатсанг, меҳр кўрасан», деган гаплари бежиз айтилмаган.

Инсонга зулм қилиб, унга озор етказиш доимо қораланиб келинган. Озор энг қаттиқ жиноятлардан ҳисобланиб, ота-боболаримиз бирор одамга озор етказишни инсон қадр-қимматига тажовуз қилиш билан тенг кўрганлар. Инсон қадр-қимматидан юксакроқ ва бебаҳороқ нарса бўлмаса керак. Инсонга жабр ва озор кўрсатиш хусусида улуғ ҳазрат Алишер Навоий ўзларининг «Нафъ еткурмаслик манфаатию, озор кўрсатмаклик мазаррати» номи остидаги ҳикматлар мажмуасида ҳаққоний ўгитларни яратганлар:

«Улким, зарар шевасини тавр этар,
Элга демакким, ўзига жавр этар».

Ҳазратнинг мана бу ҳикмати эса ўзбек халқининг «Бировга чоҳ қазисанг, ўзинг тушасан», ёҳуд «Осмонга туфурсанг, афтингга тушади» каби мақолларига ҳамоҳангдир:

«Кимки фалак сари отар тошини,
Тош ила озурда қилур бошини».

Халқимиз ота-боболаримиз қолдириб кетган ана шу бебаҳо маънавий хазинани кўз қорачиғидай асраб, уларнинг доно ҳикмат ва нақлларига амал қилиб келган. Шунинг учун ҳам халқимизда ўзаро ҳурмат, меҳр-мурувват, оқибат, қадр, андиша, номус, саховат ниҳоятда кучлидир. «Меҳр тошқини— дарёдан кучли», «Умр йўлдошингнинг маҳрига боқма, меҳрига боқ», «Бир етимга етти қўшни ота-она», «Етим бошин силасанг ҳажга бормоқ на даркор?», «Ён қўшним — жон қўшним» каби ҳикматли мақоллар сўзимизнинг исботидир.

Луқмони ҳаким айтади: «Меҳр-мурувватли киши барча инсонларни бирдай севади». Бу ҳикматдан кўриниб турибдики, демак, меҳр барча инсонларга, уларнинг миллати, дини ва борингки, феъли-атворидан қатъи назар, мурувватли ва оқибатли бўлиш деганидир. Яъни меҳр гўё қуёшдай, барчага баробар зиё ва нур таратади.

Саховат ҳам меҳр билан чамбарчас боғланган, ҳар иккови бир-бирини тўлдириб турадиган тушунчалардир. Чинакам меҳр-мурувватли ва шафқатли инсонларгина сахий бўладилар ва доимо мурувват қиладилар.

Азал-азалдан халқимиз меҳмондўст, сахийқалб, қўли очиқ, болажон, етимпарвар каби хислатларни улуғлаб келади. Чиндан ҳам, сахийлик, қўли очиқлик бобида элимизнинг олдига тушадигани йўқ. Боғида бўлган ҳар қандай неъматдан маҳалла-кўйга улашиш, уйида ортиқча нони бўлса, қўшнисига чиқариш, атайлаб чақириб келинган меҳмон у ёқда турсин, чақирилмаган ва ҳатто бевақт келган меҳмонни бошига кўтариб эъзозлаш, зиёфат бериш, етим-есир, бева-бечораларга хайр қилиш — буларнинг бари халқимизга хос бўлган хусусиятлардир. Бинобарин саховатдек соф ва юксак фазилатни бундай нолойиқ қилиқлар билан булғамаслигимиз керак. Зеро, бобомиз Алишер Навоий айтганларидек:

«Инсоният боғининг дилписандроқ шажари ҳам эҳсондир ва одамийлик гулини аржумандроқ гавҳари ҳам эҳсондир».

Меҳр ва саховат инсон қалби хазинасининг энг олий белгисидир. Ушбу ҳар икки инсоний фазилат кишилар қалбини, юрак ойнасини жаҳолат ва бахиллик, зулм ва ноҳақлик, озор ва худбинлик доғларидан сақлаб туради.

Хайрулло НУРИДДИНОВ.

ШАРҚОНА ФАЗИЛАТЛАР УЛУҒЛАНДИ

МАЪНАВИЙ камолотнинг асоси бўлган миллий қадриятларимиз, айниқса ўзбек аёлининг шарқона ахлоқ-одоби, ўзига хос олижаноб фазилатларини тиклашга бўлган эътибор тобора ортмоқда.

Тошкент Давлат университети қошидаги «Ўзбек миллий қадриятлари» илмий тадқиқот маркази ва университети хотин-қизлар комитети ҳамкорликда ташкил қилган давра суҳбати ҳам «Ўзбек аёлларининг шарқона аҳлоқий фазилатлари» мавзуида бўлди.

Унда республикамизнинг кўзга кўринган олима ва шоиралари, меҳнат фахрийлари ва талабалари иштирок этдилар.

Давра суҳбатини журналистика факультети матбуот тарихи кафедрасининг ўқитувчиси, доцент Назира Абдуазизова олиб борди. У биринчи сўзни ўзбек миллий қадриятлари илмий тадқиқот марказининг бошлиғи, академик Эркин Юсуповга берди.

— Миллий қадриятларимиз ичида ўзбек аёлининг шарқона гўзал фазилатлари алоҳида ўрин тутади. Аёлларнинг гўзаллиги фақат ташқи гўзаллик билан чегараланмайди. Шарқона ахлоқий фазилатлар тўғрисида гапирганда биз албатта ота-боболаримиз анъаналарига амал қиламиз. Буни кўпчилик нотўғри тушунади. Ҳозирги аёлларимиздан кўнгиллар тўлмайди. Тўғри, биз ривожланишда ота-боболаримиз анъаналарига амал қилишимиз, удумларимизни тиклашимиз керак. Аммо қай тарзда? Бунинг учун албатта орқага чекиниш керак эмас. Балки замон руҳига мослашиш, шарқона ўзбек аёлларимизга хос ахлоқий хусусиятларни ҳисобга олиш керак.

Шундан сўнг суҳбатни Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирининг ўринбосари Насиба Иброҳимова давом эттирди.

— Аёлнинг гўзаллиги нимада? Менимча, унинг гўзаллиги оилада, юриш-туриши, кўчада, бажараётган ишида, фарзандлари камолотида кўриниши керак. Маълумки, республикамизда раҳбар лавозимларда ишлайдиган аёллар нисбатан камроқ. Бунинг сабаби аёлнинг ўша лавозимда бажарадиган иши бирламчи бўлса, иккиламчиси у шу лавозимда қай йўл тутишидир. Сир эмас кейинги пайтда шундай раҳбар аёллар ўз лавозимларини оиладан, эл-юртдан юқори қўйиб қўйди. Бола тарбиясини эсдан чиқарди. Бу нотўғри албатта,

Аёл уйда — она, бека, ишда эса — масъулиятли ходим бўлмоғи керак. Ахир Нодирабегим, Зебуннисо, Нозимахонимлар ҳам ана шундай аёллар эмасмиди? Шу боисдан бир сўз билан айтганда аёллардаги мавжуд гўзал, шарқона, фазилатлар оила ва жамият мустаҳкамлигини таъминлашга замин яратади.

— Тўғри, айтдингиз,— деб суҳбатни давом эттирди олима Фозила Сулаймонова. — Аёлларимизда шарқона фазилатларимизни шакллантиришимиз керак. Бу борада ана шу тарздаги учрашувларни тез-тез ўтказилиб турилиши айни муддаодир. Чунки бирники мингга, мингники туманга, деб бежиз айтилмаган, ахир. Аёл ишда ўз вазифасини бажариш билан бирга оиладаги бурчини ҳам унутмаслиги керак. Бола тарбиясига, турмуш ўртоғига алоҳида меҳр билан қараш лозим. Фарзандларни ҳам ота-боболаримиз удумлари асосида тарбиялаш керак.

Қадимдан момоларимиз жуда оқила, ишбилгич, фозила бўлишган. Улар эрлари билан бир қаторда ҳаёт қийинчиликларидан биргаликда чиққанлар. Ҳозир ҳам худди шундай бўлиши керак. Аёллар ўз жуфти ҳалолларига хотиндай эмас, вазири аъзамдай ҳамфикр, ҳаммаслак бўлсинлар.

Бу мавзуда суҳбат узоқ давом этди. Аёллар эмасми, ўзларини зериктириб қўйишмади. Ора-сира дилни ўртагувчи мумтоз қўшиқлар, шеърлар янгради. Аёлларнинг шарқона гўзал фазилатлари тўғрисида Ўзбекистон халқ артисти Берта Давидова, хушовоз хонанда Ҳадя Юсупова, республика қўлёзмалар институти ходимаси Мухлиса Зиёвуддинова, журналист Матлуба Исломова, шоира Санобар Фахриддинова ва бошқалар ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Назира ҚУРБОН қизи.

Бирни кўриб фикр қил...

ҒАРАЗГЎЙЛИК — КУЛФАТ

ҒАРАЗ, кўра олмасликлар ҳам салбий одатларга киради. Бу тоифадаги кишиларнинг ичи кир, ниятлари бузуқ, кўнгли қора бўлади. Уларнинг яна бир ҳунук хусусияти шундаки, бошқаларнинг муваффақиятларини кўра олмайдилар. Бу касаллик авжига минганда нақ аждаҳога айланади. Тўғрисидан чиққанни «ямламай ютсам» дейди. Яхшиликми, эзгуликми, уволми, савобми— унинг учун барибир, Шум ниятидан қайтмайди. Ҳақоратлару сўкинишлар унинг учун оддий ҳодиса, бақириб-чақиришлар эса касбу кори. Ғаразгўйнинг ғарази қўзиса, туҳматлар ҳам, иғволар ҳам унинг бақувват қуролига айланади. Бундай нусҳалар асли нокасу ножинслар бўлиб, уларни ёмонликнинг уясига ўхшатгинг келади. Уларда на инсоф, на диёнат бор, тор мақсадли йўлларда ҳар балога тайёрдурлар. Ғаразгўй одамлар аксарияти яхши, одамохун, одамларга ёпишади. Уларнинг зафарларидан, муваффақиятларидан эзилади, оғринади, дунё ҳам кўзларига қоронғу бўлиб кетади. Маънавий жиҳатдан ҳам ғаразли одамлар қашшоқ бўлиб, ҳаётдаги гўзалликлардан завқланиш, ундан озуқа олиш улар учун бегона. «Ғаразгўйлик кишилардан, — деганди алломалардан бири, — энг муқаддас туйғулар — Ватанга муҳаббат, оилага муҳаббат, яхшилик, покликка муҳаббатни ҳам тортиб олади». Аллома мутлақо ҳақ, ғаразгўйлик шундай даҳмазаларни келтириб чиқарадики, ҳайратдан беихтиёр ёқангизни ушлайсиз. Ғаразгўйликнинг дўсти ҳам йўқ. Ана шундай ғаразгўйликдан бир шингилини сиз азиз газетхонлар билан баҳам кўрмоқчимиз.

Ёш Азамат олий даргоҳда яхши ўқиганлиги учунми ёки бошқаларга эргашибми, хуллас, илмий ишга «қўл» урди. «Чиллаки чиллакини кўриб чумак уради», деганларидек, Азамат ҳам ёш олимлар сафидан жой олди. Навбатдаги ният доцентлик. Аммо унинг қатор шартлари бор: маълум йиллар олий ўқув юртларида ишлаганлигидан ташқари илмий-услубий ишлари ҳам чоп этилган бўлиши шарт. Шундай қилиб, Азамат ундан-бундан маслаҳатлашиб, услубиятга ҳам қўл урди. Бу довондан чидам билан ўтишда Азаматда билим ҳам, куч ҳам борлигига шубҳа билдирмаймиз. Шундай қилиб Азамат, «қиссадан-ҳисса» деганларидек, «юз амаллаб» қўл ёзмани юмалоқ-ёстиқ қилди. Энди уни чоп эттириш муаммоси кўндаланг! Азамат шуларни ўйлаб, бирга ишлайдиган, анча тажрибали Босит аканинг фамилиясини биринчи қўйиб: «Домлажон, мени ҳам шатакка олсангиз», деб қўлёзмани топширди. Шу ўринда Босит ака ҳақида икки оғиз сўз: У ўзини «Боситхон», «Биз саййидлар зотиданмиз» деб таништирарди, кибр-ҳавоси ҳам бир неча нокасларникидан орттиқроқ эди. Уни билган ҳамкасблари эса «Босит чатоқ», «Босит чаппа», дейишарди.

Хулласи калом, Азамат методик қўлланмасининг биринчи нусхасини Босит акага берди. Биринчи фамилия Боситники бўлса-да, унинг ғарази тутиб: «Бу зумраша ҳали доцент бўлмоқчими?» деб, ич-ичидан ёниб, ғарази ошиб кетди. Боситнинг наздида эса фақат унинг ўзи бўлиши керак эди. Азаматлар «оёқ остида» ўралашиб юрса ҳам бўлаверади, деб ана шундай кайфият билан қўлёзмани бир йил ушлаб турди, кейин уни чиқармаслик учун турли хил қинғирликлардан ҳам қайтмади. Орадан йиллар ўтиши билан маълумотлар эскирди, фактлар ҳам. Буларнинг ҳаммаси ёш олимнинг шўрига айланди. У қилди, бу қилди, ишқилиб Азаматнинг бир неча йиллик меҳнати ғаразнинг қурбонига айланиб, йўқ бўлди.

Мана, муҳтарам дўстлар, ғаразнинг нақадар нопоклик эканлигига инондингизми? Аммо бир кунмас бир кун ғаразгўйларнинг тумшуғидан илиниши аниқ, чунки бир марта найранг қилади, иккинчи марта шайтонлиги ютади, учинчи марта ҳаққини олиши нақд. Аммо ғаразгўйликнинг ҳам олдини олса бўлади. Дориси эса «инсон ақли»дир. Ҳар қандай иш ақл-фаросат билан олиб борилса унинг бой, кенг кўламли имкониятларидан фойдаланилса кони фойдадир.

Мусоқул УСМОНОВ,
Тошкент молия институтининг тарих кафедраси мудири, профессор.

Дилкаш суҳбат. — Рустам Шарипов сурат-лавҳаси.

БИЗГА ҲАМ ҲАВАС ҚИЛИШСИН

ҚИШЛОҚ...

Бокира туйғулар кезинган ўлка. Соддалик, самимийликдан либос кийган юрт. Қишлоқ одамлари орасида ҳозирги пайтда танқис бўлиб бораётган ҳалоллик, поклик бор. Меҳр-оқибат ришталари улар орасида ҳали мустаҳкамроқ.

Мен қишлоқ қизиман. Қишлоқда туғилдим ва энг покиза туйғуга шу ерда йўғрилдим. Менга мангу армон, тупроқ йўллар узра югурган, беғубор болалигим ўтган ёлғиз оёқ сўқмоқлар, уйимизнинг шундоққина пастидан тасмадек товланиб оқаётган сой ва яна мажруҳ юрагимга ишқ бағишлайдиган барча-барчасини, қишлоғимнинг ҳар бир ҳас-чўпларини ҳаёлан кўзларимга суртаримга малҳам ҳам бўлди. Шу давр мобайнида мен шаҳарнинг қайноқ, шошқин муҳитига ҳам анча кўникиб қолдим. Шаҳар одамларини ҳам кўрдим. Шаҳарлик қизлар билан сирдош ҳам, дарддош ҳам бўлдим. Ўша мен қишлоқдан шаҳарга яхши ниятлар билан келаётганимда онажонимнинг мени кузатаётиб қулоғимга такрор-такрор қуйган сўзлари ёдга тушаверади: «Қизим, ўзингга эҳтиёт бўл...» Фариштали юзларидан яхшилигу нур таралиб турган, оддийлик, буюкликдан бокира қалбида қаср тиклаган, меҳрибон, содда онамнинг аллакимлардан эшитиб менга қўрқув аралаш уқтиришларидан рости мен ҳам бир оз чўчиган эдим. Ахир ўша мусаффо онларимман энди. Мана мен ўша киндигимнинг қони томган муқаддас остонадан йироқлашганимга ҳам уч йил бўлди. Қароқчи йиллар мени алдаб-авраб 16-17-18 ёшимни — илк балоғат давримни ўғирлаб кетди. Бу йил 19-баҳоримни андак ҳадик билан қарши олдим. Самовий орзулар қанотида азим Тошкент шаҳрига келганимда эндигина 17 га қадам қўйгандим. Дунё, дунё недир, бутун борлиқ, одамлар табиат — барча-барчаси кўзимга гўзал кўринарди. Мен ҳали билмасдим у онлар, дунёда ёвузлик, хиёнат, алдаш, алданиш, худбинлик деган нарсалар ҳам борлигини. Назаримда ёруғ жаҳон фақат яхшилигу эзгуликдан иборат эди. У лаҳзалар фалакда ой ҳам мастона тўлғонарди. Осмон бошимга теккудай яқин эди. Юлдузлар тўкиларди ҳар оқшом менинг пойимга. Сўнгра мана бирбирини қувлаб 3 йил ўтди, худди 3 дақиқадек. Лекин мана шу 3 дақиқа менинг кўнглимга қанча доғлар солди. Албатта, баъзан яралада эрта-ю кеч қайноқ ҳаёт қучоғидаги пойтахт ҳақида фақат тасаввургагина эга эдим холос. Шу гўзал шаҳарда ўқишни ўзим учун бахт деб ҳисоблардим ва шу бахтга мушарраф ҳам бўлдим. Бир куни республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келиб Тошкент шаҳрида таълим олаётган дўстларим билан бир жойга йиғилдик. Бу дўстлик, ёшлик базми эди. Ўтиришимиз яримлаб қолганда бир қиз, «Қаерликсиз?», деб сўраб қолди. Мен Қашқадарё вилоятининг тоғли жойидан, сўлим бир қишлоғидан эканлигимни фахрланиб айтдим. Шу он мен билан битта вилоятдан бўлган танишим: «Қўйсангизчи, нима қиласиз, ўзингизни аллақандай қишлоқи пасткашларга тенглаштириб, сиз шаҳарликларга ўхшайсиз», деди мағрур қиёфада гўё менинг кўнглимни кўтармоқчи бўлгандек. Менинг юрагимга эса шу лаҳза муз чўкди. Борлиғим зир титраб кетди, вужудимни қалтироқ босди. Жаҳл устида унга нима десам дедим, лекин бир нарса ёдимда:

— Мен сенга ўхшаганларни, қишлоқи, кетмончи бобомнинг қўлидаги қадоғига ҳам алишмайман. У ҳам мендан қолишмади... «Қишлоқилар, шаҳарга келиб бузилиб кетаяпсизлар». Юрагим қаттиқ санчди. Бағрим ачишиб-ачишиб оғриди.

Ҳа, гуруч курмаксиз бўлмаганидек, шаҳарда ҳам қишлоқда ҳам, яхшилар ҳам, ёмонлар ҳам йўқ эмас, албатта. Лекин ўша танишим айтаётган қишлоқ қизларининг шаҳарга келиб ўзгариб кетаётганликлари ҳам ҳақиқатдан йироқ эмас. Ҳатто ётоқхоналар деразасидан беникоҳ туғилган ўз зурриёдларини улоқтираётган, видеобарларда, ресторанларда баъзи олифталар билан бирга бемалол сигарет тортиб, спиртли ичимликларни киприк қоқмай симириб юбораётганлари ҳозирги пайтда ҳеч кимга сир эмас. Бечора ота-она умид билан фарзанд ўстириб шаҳарда тузукроқ одам қилишга, ўқишга жўнатади. Пешона терини сидира-сидира топган озмикўпми сармоясини шаҳарда ўқиб, «одам бўлаётган» жигаргўшасига тутқазади. Худди шаҳар олиб берадигандек. Шаҳарлик ёки қишлоқлик деган нарсалар менимча нисбий тушунча. Лекин мен шу ерда такрор-такрор амин бўлдим-ки, ҳамма нарса ўз ўрнида гўзал, ҳамма нарса ўз ўрнида дилга яқин. Қишлоқ қизи унинг елкасида тўлғонаётган қирқта чамани, тақимини ўпаётган сунбул сочи билан ҳам, хоҳ шаҳарда, хоҳ қишлоқда бўлсин, барибир мен учун сулувроқ. Европача қилиб сочини кестириш ёки ажнабий кийимлар кийиш унга шарт эмас. У қишлоқ қизи ёки шаҳар қизими — барибир, асосийси, ўзбек қизи эканлиги билан фахрлансин. Токи бизга ҳам ўша шаҳар қизлари, ажнабийлар, ҳаваслари келсин, узун-узун сочларимизу камон қошларимиз, наштар киприкларимизга боққанда, ҳар қандай юракни ҳам жиз эттирадиган олов нигоҳларимизга ҳасад қилишсин. Ахир қачонгача биз тақлид қилиб яшаймиз, ўзимизни ўзлигимизни кимларнинг наслидан эканлигимизни унутмайлик. Зеро, ҳамма нарса табиийлиги билан чиройли.

Озода БЕКМУРОДОВА,
ТошДД журналистика факультети талабаси.

Болажоним, улғайганда
осмонимда офтоб бўл,
Ҳар варағи пурмаъно,
Ибрат тўла китоб бўл.

Болажоним, улғайганда
одамларга қил хизмат.
Мангу қолар жаҳонда,
Элга қилган хизмат.

Болажоним, улғайганда
Ёруғ қилгин юзимни.
Юрагимда шодлик ўйнаб,
Гуллар тутсин изимни.

Болажоним, улғайганда
Пок номингни сақлагин,
Юрт меҳрини, оқ сутимни,
Доғ туширмай оқлагин.

Равиль Альбеков сурати.

ПУРҲИКМАТ СЎЗЛАР

Ақл фақат инсонгагина хос бўлган туғма қувват, руҳий куч билан боғлиқдир.

ФАРОБИЙ.

Билиминг шундай нарсаки у яланғоч бўлганингда ҳам ўзингда қолади, ҳаммомга кирсанг сув билан ювиб бўлмайди.

БЕРУНИЙ.

Ҳамиша ақлингни раҳнамо этгил,
Нолойиқ ишлардан олисга кетгил.

ФИРДАВСИЙ.

Ботир жангда, доно мажлисда синалади.

Маҳмуд ҚОШҒАРИЙ.

Доно суҳбатидан сира қочмағил,
Таъсирин ўтказар сенга ҳам у тил.

Носир ХИСРАВ.

Билиб сўзласа, сўз донолик саналади,
Нодоннинг сўзи ўз бошини ейди.

Юсуф ХОС ХОЖИБ.

Инсоннинг кийимига қарама, билимига қара.

Маҳмуд ЗАМАХШАРИЙ.

Ҳалоллик — улуғликка яқин туради.

В. ГЮГО.

Яхши тарбия — яхши меросдир.

Озарбайжон мақоли.

Ростгўйлик ҳамма жойда, айниқса бола тарбиясида асосий омилдир.

Л. ТОЛСТОЙ.

Тарбияда ҳамма гап — тарбиячининг кимлигида.

Д. ПИСАРЕВ.

Бола кўнгли пошшо деманг — фарзандингиз улғайганда қурбон талаб қилади.

П. БУАСТ.

Ёлғоннинг доимий ҳамроҳи айёрликдир.

Д. РОКК.

Ҳақиқат таъми аччиқ бўлсада, лекин саломатликни тикловчи дори.

О. БАЛЬЗАК.

Ёлғон ожиз қалбни, ночор ақлни, ёмон феъл-атворни фош этади.

Ф. БЭКОН.

Ёлғончиликка ўрганиб қолган киши қизаришни билмайди.

Абхаз мақоли.

Ҳақиқат ошкор бўлишидан хавфга тушиб, ундан қўрқа бошлаган одамдан кўра бахтсизроқ киши йўқ.

Б. ПАСКАЛЬ

Ҳақиқат ёлғоннинг ёрдамига муҳтож эмас.

В. БЕЛИНСКИЙ.

Тўпловчи: А. АЛИЕВ.

Хорижда

Яссавий ижодига бағишланди

Туркиядаги Лефкуча шаҳрида 7—10 май кунлари «Аҳмад Яссавий ва турк халқ адабиёти» мавзуида VI халқаро семинар бўлиб ўтди. У Шимолий Қибрис маориф ва маданият вазирлиги ва Туркия фольклор тадқиқот маркази тарафидан уюштирилган. Бу семинарда Оврўпо, Осиё ва Америка мамлакатларидан келган 50 га яқин олим ва мутахассислар иштирок этди.

Семинарни фольклор тадқиқот марказининг раиси, доктор Ийфон Ўнвар кириш нутқи билан очди. Шимолий Қибрис турк жумҳуриятининг маданият ва маориф вазири Акбар Сероқинчи, Туркия собиқ маданият вазири Маҳмуд Камол Зейбек, Шимолий Қибрис турк жумҳурияти бош вазири Дарвиш Эр ўғли ва президент Рауф Денташ сўзга чиқдилар. Улар халқаро кўламда бўлаётган ўзгаришлар, айниқса Ўрта Осиё туркий жумҳуриятларидаги маданий ва ижтимоий соҳаларда бўлаётган катта ўзгаришлар ҳақида гапириб, буюк мутафаккир Аҳмад Яссавийнинг диний, фалсафий дунёқараши ҳақида маълумот бердилар.

«Аҳмад Яссавий ва турк халқ адабиёти» VI ҳалқаро семинарига АҚШдан профессор Илҳом Бошғич, Озарбайжондан профессор Шамиль Қозимзода, доцент Роҳила Шукурова, Босния — Герцеговинадан профессор Фарид Муҳид, Хитойдаги Синьцзян уйғур мухтор районидан доктор Эркин Амад, Италиядан таниқли туркшунос олим, профессор Анна Масала, Олмаотадаги Абай номли университетнинг қозоқ филологияси факультети қозоқ тили кафедраси мудири, профессор Нуржамол Ўролбоева ва бошқалар қатнашдилар. Семинарнинг биринчи кунида профессор Иброҳим Чибиқчи «Аҳмад Яссавий ва унинг тушунчалари» илмий маърузасида Аҳмад Яссавийнинг фалсафий ва диний дунёқараши тўғрисида маълумот бериб, Туркияда Аҳмад Яссавий тўғрисида олиб борилган илмий текширишлар ва ёзилган асарлар устида тўхталиб ўтди. Италиялик олима Анна Масала ўзининг илмий маърузасида Аҳмад Яссавийнинг асос солган яссавизм оқими билан қадимий Италиядаги мискизм ўртасидаги ўхшашликлар ҳақида маълумот берди.

Семинарнинг иккинчи кунида мустақилликдан аввал Туркистон ўлкаларида Аҳмад Яссавийни қандай ўрганилганлиги ҳақида маъруза қилиниб, Ўрта Осиё жумҳуриятларида нашр этилган энциклопедия, тарих, адабиёт ва бошқа асарларда Аҳмад Яссавийга нисбатан билдирилган фикрлар ҳақида маълумот берилди.

Хитойдаги уйғур мухтор районидан семинарга қатнашган доктор Эркин Амад «Аҳмад Яссавий ва унинг ҳикматлари» номли мавзуда маъруза қилди.

(«Садо», «Озодлик» радиостанцияси эшиттиришлари асосида).

Ёз — ўтмоқда соз

Ёзги таътил кунлари болаларнинг ҳар бир дақиқасини мазмунли ўтказишга интилиш соғломлаштириш лагерлари тарбиячилари, спорт йўриқчиларининг диққати марказида бўлиши лозим. Буни яхши тушунган Миробод тумани болалар ва ўсмирлар жисмоний тайёргарлиги клуби лагерлараро спартакиада ўтказишга бел боғлади.

Шашка бўйича ўтказилган баҳсларда биринчи ўринни тумандаги 218-мактаб ўқувчилари эгаллаган бўлсалар, енгил атлетикачилар орасида 263, 147 ва яна 218-мактаб вакилларига тенг келадиганлар топилмади. Футболчилар мусобақасида 60-мактаб спортчилари ғолиб чиқдилар.

Шуҳрат ЗОКИРОВ.

* *«Ўзбекистон—келажаги буюк давлат» танловига*

БОЛАЛИГИМ ЎТГАН КЎЧАЛАР

«ҚОРИ ЁҒДИ» маҳалламда қулоч етмас бир тут бўларди. Биз рангпар болалар эрта баҳордан кеч кузгача тагида чувиллаб юрардик. Мевасини еб қувлашмачоқ, бекинмачоқ, чиллак ўйнардик. Кейин билсам боботут меҳр иплари билан бизни ўзига маҳкам боғлаб олган экан.

Отам меҳрларнинг ҳам меҳри, улуғи бўлади. Меҳрларнинг улуғи — бу одамларга бўлган меҳр дердилар. Тутнинг ҳам меҳри бўларкан... Одамларга меҳри баланд бўлган одам оқибатли бўлади, меҳрдан оқибат туғилади.

Отам ҳикоя қиларди:

Нон деганда кесак ғириллайдиган пайтлар. Болалар тут теварагида чувиллаб чиллак ўйнарди. Аҳмаджон деган эсликкина бола жайдари ундан ёпилган битта кулча кўтариб чиқди-да, болаларни чақирди: — Ҳой, болалар, бери келинглар. Сизларга мана кулча олиб чиқдим. Тандирдан янги узилган...

Аҳмаджон битта кулчани йигирма чоғлиқ болага бўлиб берди-да, ушоғини оғзига солди. Болаларнинг қийқириғини айтмайсизми, шу куни уларга байрам бўлди.

Кулчасини бўлиб берган Аҳмаджоннинг ҳам тани яйради, қувончи ичига сиғмади. «Яхши кунлар келади. Ҳали тўйиб-тўйиб нон еймиз...»

Ҳозир бу болалар улғайиб, набира, эварали бўлишган. Аҳмаджон бобо қабрини тез-тез зиёрат қилиб, кўнгилларини бўшатиб келишади.

Бир оғиз ширин сўз, бир бурда нон меҳр ришталарини шунчалар маҳкам боғлабдики, йиллар шамолининг зарбали кучлари ҳам бу ипларни уза олмади.

Бу — қон-қонимизга сингган меҳр эмасми?

Бу — қалбимизни иситиб турган офтобдай оқибат эмасми?

Ҳар тонг юрагимдан қуёш чиқади,
Ёришиб кетади олам меҳвари.
Ўрларга етаклаб тунни йиқади,
Боғларда ҳайқириб кундуз сарвари.
Кўзларга улашиб нур-чечак ювош
Ҳайратдан энтикиб меҳр битади...
Ҳар тонг юрагимда порлаган қуёш
Ҳар кеч юракларга кириб ботади.

«Қори ёғди» маҳалламда Саидаҳмад ота деган одам бўларди. Ҳамма, айниқса, болалар яхши кўрарди бу отахонни. Ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотиган бу одамнинг насиҳат қилганини эшитган эмасман. Лекин ҳамма билан самимий сўрашиб, самимий тил топишар, сўзамол одам эди. Қизиқ-қизиқ ибратли ҳикояларни айтиб берарди. Болалар шу боис ҳам Саидаҳмад отани яхши кўрар, тут ширасига ёпишгандек ён-веридан узоқлашмас эди.

Бу ҳам меҳрданмикин?

«Қори ёғди» маҳалламдаги қулоч етмас тут баъзан тушларимга кириб чиқади. Қишдан узилиб чиққан биз болалар баҳордан шу тут тагида яйрардик. Ҳали шира боғлаб улгурмаган ғўр меваларни тотиб тилларимиз оқарарди. Тут пишиғида эса қўшни маҳалла болалари ҳам тутхўрликка келишарди. Ҳаммага етарди, ҳаммани тўйдирарди, ҳаммани яйратарди бу тут...

Ҳозир «Қори ёғди» маҳаллам Қурбақаобод даҳасида...

Ер қимирлаган йили маҳалла аҳлимиз тўзиб кетмаса эди, деб чўчиган эдик. Йўқ, кўпчилик бир ерга тўпланди.

Бийдек далада уй-жой тиклаб, «Қори ёғди» маҳалламни кўчириб келишди. Кўчаларга, маҳалла гузарларига ниҳоллар экиб ўрикзорлар, олмазорлар, тутзорлар — хуллас кўча боғлари бунёд этишди.

Ҳозир кўча боғларимиз шиғил ҳосилга кирган. Эрта баҳордан кеч кузгача болалар оғзидан мева тушмайди.

Уларнинг қувончларини кўриб, қулоч етмас тутни эслайман, болалигимни эслайман...

Ҳар куни маҳалла оралаб ишга шошаман. Ҳозир ҳам маҳаллага Ўрда билан Шайхонтоҳур даҳалари ўртасидаги «Қори ёғди»дан кўчиб чиққан Раҳимбой ота оқсоқоллик қилади.

— Ассалому алайкум...

Хаёлимни болажонларнинг шодон овози бўлади. Шу бир оғиз меҳрибон сўздан кўнглим яйраб кетади.

— Ваалайкум ассалом.

Ишга шошаётган одам болажонлар билан гаплашгим, ўқишларини суриштиргим келади.

— Шеърингизни радиодан эшитдик, — дейди дадилланиб болалардан бири.

— Китобингизни ёзиб беринг...

О... Юрагимга қуёш кириб келади. Юзларим ловуллайди. Кунларим тўйга айланади.

Лоп этиб хаёлимга Раҳимбой ота тушади. Шу кўча, мактаб атрофларидаги боғлар бунёдига Раҳимбой ота ўзлари бош бўлган.

Болалар катталардан ибрат олади.

Болалар катталар юрган йўлдан юради.

Саидаҳмад, Раҳимбой оталарнинг набира, эваралари булар.

«Қори ёғди» маҳалламдаги қулоч етмас боботут илдизларидан бу боғлар яралди. Оталар меҳридан туғилди болаларнинг бу меҳрлари.

Раҳимбой ота тўйларга ўзи бош бўлади. Бирорта тўй у кишисиз ўтмайди. Дастурхон тузашлар, катта-кичикни саф билан ўтказишлар, ош қўйишлар иззат-икромга айланади.

Раҳимбой ота болаларни ўзи чақириб олади. Қозон бошига етаклаб келади. Жой кўрсатиб ўтқазади. Лаганга ош суздириб, болалар ўртасига қўяди. Олинглар, тўй кўринглар, деб ўзлари бошлаб беради.

Катталарнинг ардоғини, ҳурматини кўриб, болалар ҳаваасланади.

Шаршарага айланди ой ҳам...
Меҳрларга чўмилиб чорбоғ
Қанотларин ёзиб мукаррам
Учмоқликка шайланди бир чоғ,
Чироқлари порлади ёниб
Бошим узра ўйнади ғужғон.
Кўзларимга нурлари сингиб
Қучоғимда яйради гирён.

Бу кун ўйласам... «Қори ёғди» маҳалламдаги қулоч етмас тут шохлари Ўзбекистонга ёйилиб кетибди.

Шеробод даштларидаги анорзорлар. Хатирчи боғларидаги узумзорлар, Ширмонбулоқ қирларидаги анжирзорлар, Учқўрғон тепалигидаги нокзорлар, Яккабоғ тоғларидаги арчазорлар, Бешариқ йўлларидаги ўрикзорлар. Кўктерак бўйларидаги шафтолизорлар, назаримда, «Қори ёғди» маҳалламдаги боботут илдизларидан ўсиб, қулочлаб, ёйилиб кетганга ўхшайди.

Ёғоч айриларга суяниб хомуш
Уй суриб қолибди шафтолизорлар.
Баҳорлар гуркираб чўғланиб ёнмиш,
Меҳрга айланиб кулибди зорлар.
Тўзимлар билмаган саҳарлар сулув
Энди тўзонларин сочиб бойиган.
Бошида ўйнаган нурлар серғулув,
Хўрсиниб бош қўяр майса пойига.

Мен водийни кўп кезаман.

Катта Фарғона каналини меҳр-оқибатга қўйилган улкан обида-ҳайкал деб биламан. Катта Фарғона канали эл-улуснинг меҳру оқибати туфайли оғир йиллари ҳашар билан қирқ беш кунда бунёд бўлди. Бу ҳам халқимизнинг узоқ йиллик орзуси, меҳру оқибати туфайли рўёбга чиқди.

«Қори ёғди» маҳалламдаги қулоч етмас боботут томирлари кўм-кўк боғларга, осмонўпар тоғларга, шарқираган каналларга айланди.

Боболаримиз юрагидан униб чиққан илдизлар юракларимизга туташиб кетди.

Тупроқдан бошланган меҳр, фароғат
Юрагим қонларин ёқиб ҳамиша
Ҳар кафти юлдузга ўхшайди фақат,
Иссиғи кўзимга зиё, андиша...
Тупроқдан бошланган эътиқод азал —
Муҳаббат ўтидан яралган олам —
Ойнинг ёруғида ўқийди ғазал,
Куннинг ёруғида тўқийди ўлан.
Тупроқдан бошланган қудрат,
истиқбол,
Бошимни кўтариб офтоб тоғига
Қуёшдай қадрини шод қучиб, ҳалол
Мени бошлаб келди Ҳотам боғига,
Меҳр-да, суюб-да Ўзбекистонни
Мен севиб, мен суюб қолдим жаҳонни.

Илоҳим, «Қори ёғди» маҳалламдаги боботут илдизларидан ўсиб, ёйилиб кетган Ўзбекистон боғлари жаҳон боғларига туташиб кетгани рост бўлсин.

Абдулҳай НОСИР.

⊙ Танлов ҳомийси — «Тўқимачилик комбинати» Тошкент ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси.

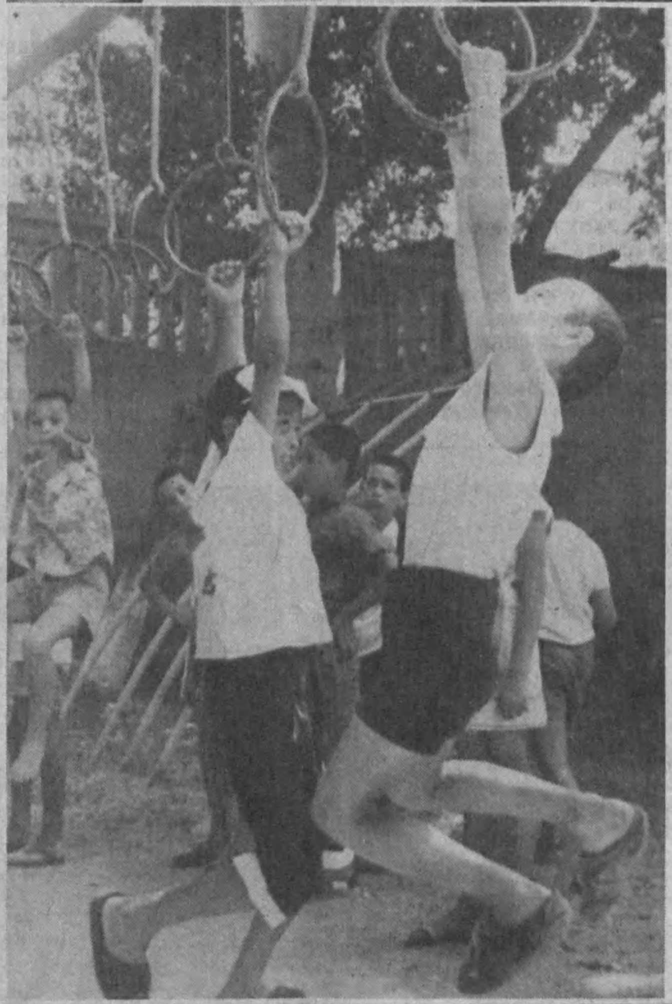

«Тошсувканал» трестига қарашли «Зилола» болалар соғломлаштириш лагери шаҳримизнинг хушҳаво масканларидан бирида жойлашган. Бу ерда дам олаётган 300 дан ортиқ болакай учун турли-туман тўгараклар фаолият кўрсатиб келаётир. Малакали тарбиячилар томонидан уюштирилаётган ранг-баранг тадбирлар, кўрик-танловлар, гуруҳлараро мусобақалар ёзги таътилнинг мароқли ўтишида муҳим омил бўлмоқда.

СУРАТДА: «Тинчлик» гуруҳи тарбиячиси Дилором Зокирова болакайларни қизиқарли китоб билан таништирмоқда; спорт ишқибозлари ўйин майдонида; лагернинг сузиш ҳавзаси доимо гавжум.

Равиль Альбеков суратлари.

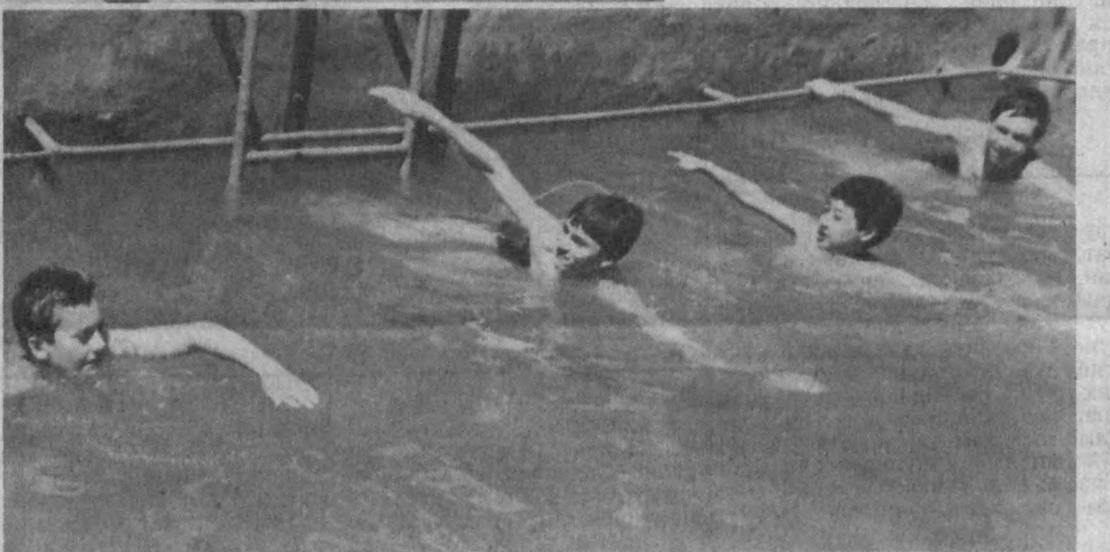

МАКТАБДА МАҚОМ ДАСТАСИ

МУСИҚА хонаси ёнидан ўтиб кетаётсам, қулоғимга юракни эзувчи бир куй эшитилди. Куйни тинглар эканман, юрагимнинг бир бурчида яшириниб ётган ҳис-туйғулар уйғонгандек бўлди. «Муножот...» Бу куйни тинглаган ҳар қандай киши ўзининг узоқ болалик йилларини, ўтмишини эсламай қўймайди. Мактабда бу куйни маромига етказиб ижро этаётган ким бўлдийкан, деб ҳайрон бўлаётгандирсиз. Улар мактаб мақомчи қизлар дастасининг аъзолари.

10 йилдирки, 25-ўрта мактабда ташкил этилган мақомчилар дастаси фаолият кўрсатиб келмоқда. Дастага мусиқа ўқитувчиси Тўлқин Ниғмонов раҳбарлик қилмоқда. Даста аъзолари нафақат «Муножот»ни, балки «Соқиномаи савти калон», «Тановор», «Галдир», «Сайдинг қўя бер сайёд», «Фиғон ким» каби бир қатор куй ва қўшиқларни ҳам қиёмига етказиб ижро этадилар. Даста фақат қизлардан ташкил топган.

Мактабдаги ҳеч бир кеча, учрашув, байрамлар мақомчи қизлар иштирокисиз ўтмайди. Улар ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари билан давраларга файз киритадилар. Уч йилдан буён эса вилоят санъат байрами кўригида муваффақиятли қатнашиб, биринчиликни қўлдан бермаётирлар.

Айни кунларда даста аъзолари Ўзбекистон Мустақиллиги байрамининг икки йиллигига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар ранг-баранг куй ва қўшиқлардан тузилган концерт дастурлари билан ушбу қутлуғ байрам кечасига янада файз киритиш ниятидалар.

Шаҳло ШОИСЛОМОВА.

* *Кашфиётлар тарихидан*

ҚОҒОЗ

ҚОҒОЗни бизнинг давримизнинг биринчи асрида хитойликлар кашф этишган. VIII асрда қоғоз Эронга, ундан Арабистонга тарқалган, кейин араблардан Европага олиб келинган. Тожикистондаги Мўғ тоғидан топилган VII аср архивининг ҳужжатлари қоғозга ёзилган.

Россияда биринчи қоғоз фабрикаси XII асрда Москва яқинидаги Ивантеевка қишлоғига солинган. 1716 йили Пётр I марказга яқин ердан катта қоғоз фабрикасини қурдирган.

Ҳозирги кунда қоғознинг 600 дан ошиқ хили бор.

ҚЎЛЧОДИР

Қўлчодирни бошда кўтариб юриш бундан бир неча минг йил аввал Шарқ мамлакатларида пайдо бўлган. Уни бадавлатлигини билдириш учун Миср фиръавнлари, Хитойда баҳодирлар ушлашар экан. Қўлчодир олтин, асл тошлар, гуллар, ҳатто қуш патлари билан безалган.

Европада қўлчодирнинг пайдо бўлганига бир неча аср бўлган холос. У кундан, ёмғиндан асрайди. Дастлабки қўлчодирни теридан ясашганлиги учун жуда оғир бўлган.

XIX аср ўрталарида ҳозирги қўлчодир намунасини тадбиқ қилгани учун инглиз Г. Фоксга мукофот берилган. Японияниг Камо шаҳрида оламдаги энг катта қўлчодир ясалган. Унинг диаметри — 5,7 метр, дастаси — 7 метр.

УТЮК

УТЮК тўғрисидаги маълумотларни биз адабиётдан ўқиймиз. Ўтган асрнинг охирида ўтюкнинг бир неча хили бўлган: газ, кўмир, спирт, буғ, керосин, яна бошқа нарсалар билан қиздирилган. Бироқ барчаси ҳозирги электрли ўтюкка етмайди.

ИГНА

ИГНА бундан минг йил аввал пайдо бўлган. Дастлаб у суякдан, бронзадан, шундан кейин темирдан ясалган. Зодагонлар эса кумушдан ишлатганлар. Пўлатдан ишланган биринчи игнани Европага араблар томонидан олиб келинган.

XVI асрда Францияда сим чўзадиган машинанинг кашф этилиши игна, тўғноғич ясаш ишида катта янгилик киритилган.

Ҳозир игна химиявий таркиби ўта мураккаб, сифатли пўлатдан ясалади. Бизда бирдан бир игна ишлаб чиқарадиган корхона Москва яқинидаги Колюбакино посёлкаси ҳисобланади. У ерда ҳар йили миллиард дона игна ишлаб чиқарилади.

ҚАЙЧИ

ҚАЙЧИ дастлаб бизнинг давримизга қадар бир ярим мингинчи йиллари кашф этилган. Тикувчилар фойдаланадиган қайчи бизнинг давримизга қадар 300 йиллар илгари қадимги Римда пайдо бўлган.

XVII асрда бир косиб икки кескич темирни бирлаштириш йўлини топган, шундан бери ҳозирги барча биладиган қайчи пайдо бўлган.

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ тайёрлаган.

* *Хоҳ ишонинг, хоҳ...*

ХОЛНИНГ МАЪНОСИ

Қошдаги ҳол ўнг томонда бўлса қизлар эрта турмушга чиқишар, ҳам бахтли бўлишар экан, чап томонида бўлса бунинг акси.

Кўзнинг атрофидаги хол кўзнинг қийиғида бўлса — сабрли ҳам оғир вазминликни билдиради.

Юздаги хол ўнг томонда бўлса — муҳаббатнинг машаққатини бошдан ўтказилади, чап томонда бўлса эса орзуга эришиш йўлида кўплаб қийинчиликлар бартараф этилади.

Бурундаги хол очиқ-ёрқинликдан кафолат беради. Сезгирлик ўйин-кулгини яхши кўриш, агар чап томонда бўлса орзуга етиши учун қийинчиликларга чидашни кўрсатади. Хол устки лабда бўлса — сиз ўта нозик ҳамда эркасиз.

Хол остки лабда бўлса — муҳаббат масаласида ҳеч нимага тушунмасликни билдиради.

Белдаги хол: кўп болали бўлишидан кафолат. Хол катталашган сари авлод ҳам кўпайиб боради.

Елкадаги хол: иш юришишини билдиради.

Чап томондаги хол — моддий томондан қийналишни кўрсатади.

Панжадаги хол: янги лавозим, яхшилик, бойлик.

Қўлдаги хол: ютуқларга, бахтга бахт қўшадиган хосиятдан нишона.

Тўлабой ҚОДИРОВ тайёрлаган.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ТИЖОРАТ ТЕХНИКУМИ

1993—94 ўқув йили учун

УРТА МАЪЛУМОТЛИ ЁШЛАРНИ

қуйидаги ихтисослар бўйича

УҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ БУЛИМГА:

Савдо корхоналарида тижорат фаолияти;
ноозиқ-овқат моллари товаршунослиги;
озиқ-овқат моллари товаршунослиги;
менежмент-иқтисодиёт ва бошқариш билимларини эгаллаган бошқарувчи;
маркетинг — бозор ҳолатига асосланиб, корхона фаолиятини энг мувофиқ равишда ташкил этувчи мутахассис;
бухгалтерия ҳисоби;
таом тайёрлаш технологияси.

СИРТҚИ БУЛИМГА:

Савдо корхоналарида тижорат фаолияти;
ноозиқ-овқат моллари товаршунослиги;
озиқ-овқат моллари товаршунослиги;
бухгалтерия ҳисоби;
таом тайёрлаш технологияси.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ:

Ўзбек (рус) тилидан диктант, оғзаки имтиҳон озиқ-овқат моллари товаршунослиги ва таом тайёрлаш технологияси мутахассисликларига кирувчиларга химиядан, бошқа мутахассисликлар учун математикадан ўтказилади.

КУНДУЗГИ БУХГАЛТЕРИЯ ВА КОММЕРСАНТ ГУРУҲИ УЧУН ТЕСТ СИНОВИ УТКАЗИЛАДИ.

Техникумга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), 086/У шаклдаги тиббий маълумотнома, 3х4 см. ўлчамли 4 та сурат; ишлаётганлар учун меҳнат дафтарчасидан кўчирма нусхаси.

Паспорт ва ҳарбий ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Манзилимиз: Усмон Носир кўчаси, 105-уй (7, 24, 28-трамвайлар, 15-троллейбус ва 79, 181-автобусларнинг «Западная» кўчаси» бекати, «Нептун» кафеси ёнида). Телефонлар: 53-61-31, 53-73-48.

ҚУЮВ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИ билан шуғулланадиган ДАВЛАТ ТАШКИЛОТЛАРИ, ФИРМАЛАР, КИЧИК КОРХОНАЛАР ВА ХУСУСИЙ ШАХСЛАР УЧУН!

«ИРГИДРОМАШ» Ўзбекистон тажриба-ишлаб чиқариш бирлашмаси

Қуюв цехларининг бинолари негизида қўшма ҳамкорлик қилишга

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Чўян ва рангли металл ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун барча муҳандислик тармоқлари билан таъминланган бўш ишлаб чиқариш майдонлари мавжуд.

Буюртмалар, хом ашё ва материаллар, қуюв агрегатлари ва зарур технологик ускуналарга эга бўлган манфаатдор ташкилотларни ўзаро манфаатли ҳамкорликка чорлаймиз.

Чекланмаган миқдорда канализация чўян люкларини сотамиз.

Чекланмаган миқдорда чўян парчаларини сотиб оламиз.

Қуюв ишлаб чиқаришининг қуйидаги мутахассисларини

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ:

қуюв цехларида ишлаш тажрибасига эга бўлган бош металлург, конструктор-муҳандислар, технологлар, цех бошлиқлари, ишбошилар, қўлда ва машинада қолиплаш қолипловчилари, стерженчилар, 4, 5, 6-даражали моделчилар (ёғоч бўйича).

Барча ходимларнинг фарзандлари болалар боғчаларида ўрин билан; ходимларнинг ўзларига эса квартира типидаги қулай ва шинам ётоқхонадан жой берилади, келишувга биноан ҳақ тўланади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Бектемир тумани, Ҳусайн Бойқаро кўчаси, 41-уй.

Телефонлар: 98-70-86, 98-72-86, 98-47-84, 98-49-55; 8—278-21-094.

«ТОШКЕНТҚУРИЛИШ» Давлат акционерлик-қурилиш корпорациясининг

«ТАШИНЖСТРОЙ» тресте

— қувватли экскаваторларнинг машинистлари, қувур ётқизувчи машиналарнинг машинистлари, бульдозер машинистлари, ташқи қувурларнинг монтажчилари, йўл ишчилари, электр-газ пайвандчилар, том ёпувчи усталар, изоллировкачиларни

ДОИМИЙ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ёлғизларга ётоқхонадан жой берилади.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 16 «а» уй. 4-қават, расмийлаштириш бўлими.

«ТОШКЕНТҚУРИЛИШ» Давлат акционерлик-қурилиш корпорациясининг

«ТАШИНЖСТРОЙ» тресте

Тюмень вилоятининг Нягань шаҳрида қайта тузилган

«ТИНЧЛИК» ихтисослашган бошқармасига

— қувватли экскаваторларнинг машинистлари, қувур ётқизувчи машиналарнинг машинистлари, бульдозер машинистлари, электр-газ пайвандчилар, ташқи қувурларнинг монтажчилари.

Маълумотлар олиш учун «ТАШИНЖСТРОЙ» трестининг қуйидаги манзилда жойлашган расмийлаштириш бўлимига мурожаат қилинсин: Навоий кўчаси, 16 «а» уй.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлигининг М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси жамоаси кекса созанда

Икром ИСЛОМОВнинг

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Шайхонтоҳур тумани озиқ-овқат савдо ташкилоти маъмурияти 48-дўкон мудири ўринбосари А. Ю. Қосимовга отаси

Юсуф Тожиевич ҚОСИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Миробод тумани ошхоналар трести жамоаси трест ходими А. А. Муҳамедовга укаси

Ориф Аъзамович МУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

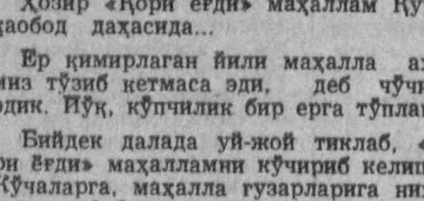

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми —2 босма табоқ.
Офсет. Қоғоз бичими А — 2
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.15

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

Буюртма Г—330. 19019 нусхада.